

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 28

SOUTH BOSTON, MASS., 1965 RUGSĖJO - SEPTEMBER 22

61-MIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

Kinijos ultimatus Indijai; Jungt. Tautos už paliaubas

Du Kinijos ultimatai Indijai. Indijos atsakymas. Sovietų Sąjungos tarpininkavimo žygiai. Jungtinių Tautų "ultimatus".

Praeitą ketvirtadienį Kinija įteikė Indijai ultimatumą, kuriame reikalavo per 3 dienas sunaikinti visus 56 karinius įtvirtinimus, padarytus Kinijos užgrobtame Tibete prie Sikim sienos (Kaip žinoma, mažutė Sikim valstybėlė yra Indijos protektorate). Indija atsakė, kad Tibeto žemėje ji nėra jokių įtvirtinimų padariusi, ir pasiūlė, kad abiejų valstybių komisija tai vietoje patikrintų. (Kinija tą pasiūlymą atmetė). Ultimatumo laikas pasibaigė sekmadienį, bet Kinija jį pratęsė dar 3 dienas, tai yra iki trečiadienio o. Naujame ultimatumе ji pakartojo seną reikalavimą sunaikinti karinius įrengimus, o taip pat grąžinti tariamai Indijos pagrobtais 3 kiniečius, 800 avių ir 59 jaučius.

Ką darys Kinija antrojo ultimatumo laikui pasibaigus, šiandien dar niekas nežino. Kol kas ji sutraukė dar daugiau kariuomenės prie Indijos sienos. Yra manančių, kad Kinija tik bauginą Indiją, tuo norėdama padėti Pakistanui. Mat, dabar Indija turi dalį savo kariuomenės laikyti Kinijos pasienyje ir todėl ji negali sekmingai kovoti su Pakistanu. Kinija jau pasiekė ir kitą tikslą — padarė įspūdį mažosioms kaimyninėms valstybėms — Sikim, Bhutan ir Nepal, kad jos nebežiūrėtų į Indiją ir veidu atsikreiptų į Kiniją.

Sovietų Sąjunga pirmą kartą ėmėsi tarpininkauti kitoms valstybėms, jų svarbiam: ginčui pasiūlydama Indijos ministerių pirm. Shastri ir Pakistano prez. Ayab Khan susitikti jos žemėje ir aptarti paliaubų reikalą. Diplomatus sluoksniuose manoma, jog yra maža vilties, kad tas pasiūlymas būtų priimtas.

"Darbininkui" suėjo 50 metų

1915 m. rugsėjo 15 d. Bostone išėjo "Darbininko" pirmasis numeris. Jį leido Lietuvių R. K. Darbininkų Šv. Juozapo S-ga, pirmasis redaktorius buvo kun. F. Kemešis, ilgiausia redagavo A. Kneizys.

1950 m. "Darbininkas" buvo perleistas vienuoliams pranciškonams, ir jų leidžiamas "Darbininko" pirmasis numeris išėjo 1951 m. balandžio 16 d. New Yorke, iš kur jis ir šiandien eina jau du kartus per savaitę, S. Sužiedėlio (vyr. red.), J. Brazaičio, P. Jurkaus ir kt. sumaniai redaguojamas.

Laikraštis veda nuo krikščionių demokratų atskilusių frontininkų politiką.

Indijos sostinėje New Delhi žmonės apsupo automobilį, iš kurio išėjama pasirošti Pakistano lėktuvų užpuolimui.

Bažnyčia svarsto laisvės klausimą

Praeitą savaitę prasidėjo paskutinė visuotinio bažnyčios susirinkimo sesija, kurioje dalyvauja daugiau nei 2,500 aukštųjų dvasininkų. Jie turėtų būti išspręsti tikėjimo laisvės, bažnyčios modernizme gyvenime, mišnių, kunigų ir tarnybos bažnyčiai klausimai.

Pirmasis klausimas jau buvo pradėtas svarstyti praėjusioje sesijoje. Ir šioje sesijoje tuo klausimu jau buvo smarkiai ginčijama. Projektas yra gana kuklus — valstybė negali kištis į tikėjimo reikalus. Bet ir tam pasiūlymui buvo priešingi Ispanijos ir Italijos vyskupai, taip pat ir reakcingosios popiežiaus kurijos vadovas kard. Ottaviani, kuris tarp kitko pasakė, kad jis atmeta fizinę prievartą katalikų bažnyčiai palaikyti, bet pripažįsta dvasinę. Vadinasi, ant laisvės kaip tikintį nesirengia deginti, bet visai kitaip jį persekioti galima.

Platesnės ir giliau suprastos tikėjimo laisvės pasiūlymą palaikė Amerikos kardinolai Spellman ir Cushing, o ypač spyrė tą klausimą aiškiai išspręsti kard. Heenan iš Anglijos. Jis sakė, jok reikia ištirti kaltinimus, kad katalikų bažnyčia tikėjimo laisvę pripažįsta tik tada, kada ji yra mažumoje, o kai ji yra daugumoje ir turi galią, tai persekioja nekatalikus.

"Būtų bergždžias darbas ir neteisybė neigti, kad kai kuriose vietose protestantai kentėjo dėl katalikų persekiojimo", kalbėjo minėtas kardinolas.

Ar visi ir už tikėjimo laisvės pasisakiusieji aukštieji dvasiškiai taip laisvę suprantą, kaip kard. Heenan, galima abejoti, nes ir to pasiūlymo vienas iš svarbiausių autorių jėzuitas Murray paaikšino, kad pasiūlymas numato tikėjimo lygybę

prieš valstybių įstatymus, o ne prieš Dievą. Katalikų bažnyčia yra vienintelė tikroji Dievo bažnyčia, o jei taip, tai klaidingas bažnyčias galima verst "eti tikruoju keliu".

Senato respublikonų vadas Everett M. Dirksen iš Illinois žada padėti vadovauti plepiams (filibusters), svarstant įstatymą panaikinti atskirų valstybių teisę leisti vadinamus "right to work" įstatymus, t. y., kad unijos negalėtų reikauti į darbą priimti tik unijos narius. Tuo būdu posėdžiai gali užsistėti, kol ir sniegas pasirodys.

Norvegų socialistai pralaimėjo

Trisdešimt metų Norvegiją valdė socialistai — darbiečių partija, bet rugsėjo 12-13 dienų rinkimuose jie pralaimėjo: iš 150 atstovų ji tegavo 68 atstovus. Antrojo vietoj yra konservatoriai su 31 atstovu, toliau centro partija su 18, liberalai su 18, krikščionių liaudies partija su 13 ir liaudies socialistai su 2 atstovais.

Vyriausybę greičiausia sudarys dešiniųjų koalicija su konservatorium John Lyng priešaky.

Tuščias laiko gaišinimas

Kiek laiko jau posėdžiauja Genevoj 17 valstybių nusiginėjimo konferencija, bet dar nieko nenutarė, nes visokie pasiūlymai užkliūva už sovietų "niet". Praeitą ketvirtadienį ji vėl nutraukta. Paskutiniajame posėdyje komunistinių kraštų atstovai vėl išdrožė kalbas, kuriose tvirtino, kad jokia pažanga negalima dėl Amerikos imperialistų agresijos Vietnam, Kongo ir Dominikonų respublikoje.

Seniai yra žinoma, kad su komunistais negalima susitarti, nes jie ir susitarę nevykdo to, kas pasizadėta.

Danijoje medžioja žmogžudžius

Danijoje plėšikai nužudė 4 policininkus, jiems einant pareigas. Dabar visa Kopenhagos policija pastatyta ant kojų banditams sugauti. Kaip statistika rodo, panašių sunkių nusikaltimų skaičius didėja ne tik Amerikoje, bet ir kituose kraštuose.

Atmetė Miss. negrų pastangas

Atstovų rūmai 228 balsais prieš 143 atmetė Mississippi laisvos demokratų partijos pastangas nepripažinti dabartinių atstovų iš Mississippi valstijos, nes ten per rinkimus negrams nebuvo leista balsuoti, todėl tie atstovai neatstovauja daugumos nuomonei.

KINAI JAU SAUDO

Indijos min. pirm. Shastri paskelbė, kad kinai, nelaukiami net ultimatumo termino pabaigos, dviejuose vietose jau apšaudė indų karių.

Didžiausias miestas mūsų žemėje be laikraščių

Sustreikavo New York Times redakcijos tarnautojai, kitų 6 laikraščių leidėjai nebeleidžia savo laikraščių. Derybos sunkiai vyksta.

Praeitą ketvirtadienį sustreikavo New York Times redakcijos tarnautojai, o juos palaikydami ir visi kiti darbininkai ir tarnautojai. Į tai atsiliepdami kitų 6 didžiųjų laikraščių leidėjai sustabdė savo laikraščių leidimą. Jų visų tiražas buvo 4.4 mil. egz., o sekmadieniais — 6 mil. egz. Dabar visame milžiniškame mieste iš 8 didžiųjų laikraščių beiseina vos vienas, kurio tiražas žinoma, keleriopai padidėjo.

Miesto majoras iškviėtis iš Danijos ten atostogavusių advokatų Kheel, kuris pagarsėjo savo sugebėjimu taikinti. Kol kas jis sako, kad dar nieko nepasiekiama, bet jis darys viską, kad būtų susitarta kuo greičiausiai.

Panašus streikas 1962-63 metais tęsėsi net 114 dienų.

Streikininkai reikalauja ne tiek pakelti atlyginimus, kiek garantijų, kad nebus atleisti dėl masinių automatizacijos.

Pažymėtina, kad New York Times eina nuo 1851 metų, jo paskutinis sekmadienio numeris būtų buvęs 780 puslapių ir svėręs daugiau kaip 7 svarus. Tai būtų buvęs didžiausias numeris per 114 metų.

Gresia ir trijų Bostono didžiųjų laikraščių streikas, bet jo laikas dar nepaskirtas.

Pentagonas samdo civilius

Krašto apsaugos sekretorius McNamara paskelbė, kad jis įsakė samdyti dar 60,000 civilinių tarnautojų tokiems darbams, kuriuose iki šiol dirbo 75,000 karių. Tuo būdu bus sutaupyta gana daug lėšų ir bus galima sumažinti šaukiamųjų karių prievolei atlikti skaičių.

Iki šiol krašto apsaugos įstaigose civilinių tarnautojų buvo 1 mil. 100 tūkstančių.

Chlorino valtį surado

Betsy viesulo Mississippi upėje paskandintą valtį, kuri vežė 600 tonų chlorino, ir buvo pavojus, kad jis gali iš dežių ištekti ir tuo būdu nuuodyti kelias dešimtis tūkstančių žmonių, — surado upės dugne netoli Baton Rouge. Dėžės esančios geram stovyje, ir jokio pavojaus nebesą.

Vokietijoje laimėjo krikšč. demokratai

Sekmadienį įvykusių Vakarų Vokietijos parlamento rinkimų laimėjo krikščionių demokratų partija. Ji dabar turės 245 atstovus (3 daugiau, negu iki šiol), o jų didžiausieji varžovai socialdemokratai 202. Jie turės net 12 atstovų daugiau, negu iki šiol, bet, kaip matome, jiems nepavyko ir šiuose rinkimuose krikščionių demokratų pralenkti.

Labiausiai pralaimėjo laisvieji demokratai, kurie beturės 49 atstovus (neteko 13 atstovų).

Dabartinis kancleris (ministras pirm.) dr. Erhard, aišku, ir toliau pasiliks šiose pareigose. Jis pareiškė ne sąsąsą priešingai ir ateityje sudaryti koaliciją su laisvaisiais demokratais.

Rinkimuose turėjo savo sąrašus ir naciai su komunistais, žinoma, pasislėpę po kitais vardais, bet jie nepavedė nė vieno atstovo.

Susirinko Jungtinės Tautos

Antradienį prasidėjo New Yorke Jungtinių Tautų 20 sesijos visuomenės posėdžiai. Jų darbovietėje daug svarbių klausimų. Į pirmininkus yra du kandidatai: jugoslavų Popovič ir italas Fanfani. Narių skaičius padidės Singapore, Maldive ir Gambijoje, kurios neseniai tapo nepriklausomomis valstybėmis.

Ši Jungtinių Tautų sesija susirenka labai įtemptoje taptutinės politikos padėtyje, vykstant Indijos ir Pakistano karui ir Kinijos didelės grėsmės akivaizdoje.

Tokie pašto ženklai su Adlai Stevenson atvaizdu pasirodys spalio 23 dieną.

Naujas Prancūzijos ambasadorius Washingtonė Charles Lecet.

Kas ir kodėl kariauja Indijoje

Karas tarp Indijos ir Pakistano nesiliauja. Net Jungtinių Tautų gen. sekretoriaus U Thant pastangos paveikti kariaujančias šalis padaryti paliaubas nedavė vaisių. Kai šie žodžiai rašomi, indų kariuomenė supa Pakistano antrašį didum miestą Lahore, o Kinija jau įteikė Indijai ultimatumą, kuriuo reikalauja per 3 dienas pasitraukti iš ginčijamų vietų Sikkim pasienyje (maža Sikkim valstybėlė, turinti apie 160.000 gyventojų, Indijos protektorate, kuri rubežiuojasi su Indija ir Tibetu, kurį Kinija pagrobė. Už Sikkim saugumą yra atsakinga Indija. Sikkim karalius yra vedęs amerikietę iš Maine valstybės Hope Cooke). Kinija reikalauja sunaikinti visus karinius įtvirtinimus pasienyje, grąžinti iš pasienio sričių neva indų pagrobtus gyventojus ir gyvulius ir nutraukti bet kokius kiverius bei užpuolimus ateity. Ultimatumas, kaip parastai, palydimas grasinimu, kad, priešingu atveju, Indija bus atsakinga už visus su tuo susijusias pasekmes. Kaip pasielgs Indija tokios naujos situacijos akivaizdoje, šiandien nežinoma, bet Kinijos elgesys rodo, kad karas gali plėstis ir kas ir kada jį sulaukys, tik ateitis parodys.

Tenka atkreipti dėmesį, kad Kinijos įteiktoje Indijai notoje yra nukeikiami ne tik amerikiečiai, kurie neva palaiką Indijos agresinius veiksmus, bet netiesioginiai šių kenkėjų pusėje minima ir Sovietų Sąjunga, kurią valdą "revizionistai".

Ta proga prisiminkime, kas yra Indija ir Pakistanas, kurie dabar ne juokais susipešė, ir kas tas Kašmiras, dėl kurio liejamas kraujas.

Indija kelis amžius buvo valdoma Anglijos, bet 1947 m. jai buvo pripažinta nepriklausomybė. Tai milžinas. Šio krašto plotas yra apie trečdalis Kinijos ploto, o gyventojų — 480 milijonų. Šituo požiūriu Indija yra antroji valstybė mūsų žemėje, nes tik Kinija turi daugiau žmonių. Indijoje kiekvienai ketvirtajai myliai tenka 356 gyventojai (JAV tik 60), 84% gyventojų yra hindų tikėjimo, bet musulmonų vis dėlto yra apie 50 mil. 82% gyventojų yra beraščiai.

Indijos ūkis atsilikęs, nors JAV jam pakelti yra davusi vieną bilioną dolerių.

Krašto karinės pajėgos sudaro 900.000 karių, 40 laivų ir 500 lėktuvų.

Vieningos indų tautos nebuvo ir nėra. Tai įvairiausių tautų ir genčių mišinys, kurios kalbėjo ir kalba šimtu atskirų kalbų bei tarmių ir geriausiai susikalba tarp savęs tik angliškai. Anglijai Indiją valdant, ten buvo 565 atskirų valstybėlių, valdomos maharadžų.

Tapusi nepriklausoma, Indija visą laiką laviravo tarp komunistinio ir nekomunistinio bloko, ekonominę pagalbą imdama iš abiejų.

Dabartinis Pakistanas taip pat užima dalį Indijos pusiausios ir buvo Anglijos valdomas, kaip ir Indija. Tik šiam visam plotui pripažinus nepriklausomybę, jis, daugiausia dėl skirtingų religijų, suskilo į Indiją ir Pakistaną. Nors sienos buvo išvestos atsižvelgiant į gyventojų tikėjimą, bet vis dėlto daug milijonų musulmonų pasiliko Indijoje, o hindų Pakistane.

Pakistano teritorija yra keturis kartus mažesnė už Indijos ir ji padalinta dar į dvi dalis, kurias viena nuo kitos skiria net didesnis kaip 1.000 mylių atstumas.

Gyventojų Pakistane yra 100 mil., iš jų 88% musulmonų tikėjimo, o karinės pajėgos — 250.000 karių, 26 karo laivai, 200 lėktuvų, 600 tankų. Jo kariuomenė, kad ir mažesnė, bet geriau paruošta ir apginkluota negu Indijos.

Nesutikimai tarp tų dviejų valstybių prasidėjo nuo pat jų gimimo dienos. Tikriausiai sakant, kovos tarp hindų ir musulmonų vyko dar tada, kai šie kraštai buvo valdomi anglų ir apie nepriklausomybę dar tik svajota. Sudarant dvi valstybes iš tos margos gyventojų masės, buvo lengviau ribas prarasti ten, kur gyventojai ir jų valdovai buvo vienos tikybės. Bet toje daly, kuri vadinama Kašmiru, ši problema pasidarė daug sunkesnė.

Kašmiras tai Idaho valstijos dydžio kraštas su 4 ir puse milijono gyventojų. Tai buvo maharadžos valdoma valstybėlė Indijos ir Pakistano šiaurėje. Jo gyventojų 75% musulmonų tikėjimo, o maharadža buvo hindų tikėjimo. 1947 m. rugpjūčio 15 d. Pakistanas pasirašė su juo sutartį, kad Kašmiras pasiliks savarankus ir nesidės nei prie Pakistano, nei prie Indijos. Bet netrukus, Pakistano paraginai, ginkluoti musulmonų partizanai mėgino paimti Kašmiro sostinę Srinagar. Tada maharadža pasirašė sutartį su Indija, jai perleisdamas savo valstybę. Indija pasiuntė savo kariuomenę, o Pakistanas irgi neatsiliko, ir... prasidėjo karas ir žmonių skerdynės, kuriose žuvo apie pusė milijono gyventojų.

Jungtinių Tautų Organizacijai po metų šiaip taip pavyko pasiekti tarp tų kraštų paliaubų. Tada Indijos žinioje pasiliko du trečdaliai, o Pakistanas vienas trečdalis Kašmiro. Vėliau turėjo būti gyventojų atskilimas, kam jie patys nori priklausyti, bet nesutarta dėl to atskilimo sąlygų. Indija ir šiandien laiko jos valdomą Kašmiro dalį neatskiriamai Indijos dalimi ir, pasiremama maharadžos perleidimo sutartimi, reikią pretenzijų ir į likusią Kašmiro dalį, o Pakistanas visą laiką reikalavo plebiscito, tikėdamasis, kad musulmoniškas Kašmiras norės tik jam priklausyti.

Prie paliaubų sienos įvairūs susidūrimai buvo nuolatini reiškinys, bet jie padidėjo ypač šiais metais.

Indija sako, kad iš Pakistano į Kašmirą pradėjo plūsti vis daugiau partizanų, kurie yra Pakistano kariai, todėl ji ir pradėjo prieš Pakistaną oficialiai nepaskelbtą karą. Gali būti, kad ir Pakistanas nutarė, jog dabar esąs patogiausias laikas Kašmiro klausimą spręsti: arba dabar, arba niekad. Kodėl?

Mat, Kinijai 1962 m. užgrobęs kiek Indijos žemių, JAV pradėjo jai teikti karinę pagalbą, todėl Pakistanas galėjo manyti, kad, Indijai sustiprėjus, jau nebebus vilties Kašmirą atgauti. Be to, padidės pavojus ir visam kraštui, nes Indijos nacionalistai yra įsitikinę, kad Pakistanas turi priklausyti Indijai.

Reikia nepamiršti, kad Pakistano drąsą gerokai pakėlė ir susitarimas su raudonąja Kinija, kuri jam yra pažadėjusi vienokią ar kitokią pagalbą kovoje prieš Indiją.

Taigi, kai tarp kaimynų nėra abipusio pasitikėjimo, nesusipratimams ir karams labai lengva kilti. O tarp Pakistano ir Indijos tokio pasitikėjimo niekad nebuvo, tai nenuostabu, kad dabar ir karas prasidėjo.

Šiuo metu visi yra susirūpinę, kad tas karas greičiau baigtųsi, nes juo pasinaudoti gali tikrai Kinija, kuri, kaip pradžioje pasakyta, jau seniai yra išsiaštrinus dantis Indijos gabalui atsiųsti.

Svajonės apie kairės istoriją

RAŠO R. E. MAZILIAUSKAS

Lietuviškosios kairės — socialdemokratijos, darbininkijos, profesinių sąjungų — išsamios ir tikslios, o tuo pačiu ir mokslinės, objektyvios istorijos vis dar neturime. Z. Angariečio 1923 metais pasirodžiusi "Lietuvos revoliucinio judėjimo istorija", žinoma, patenkinti negali. Toji knyga šiandien aplamai laikytina daugiau istoriniu šaltiniu, o ne istoriografija. Periodikoje dešimtmečiais išsibarstę rašiniai beveik nebeįprastai ir su laiku jau vien dėl nekokios anų laikų spaudos popieriaus kokybės tie raštai subyrės, o tuo pačiu nebesugrąžinamai ir kaip istoriniai šaltiniai žūs.

Todėl tikrai didelės svarbos turi mūsų devynioliktinės (t. y. devynioliktoje šimtmečio) gimusios ir pradėjusios visuomeniniai reikštis kartos pastaruoju dešimtmečiu išėjusios memorarinės knygos. Kipro Bielinio ir Stepono Kairio dvitomi (už kurių išleidimą Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Fondai ir jo mecenatams ne tik lietuviškoji kairė, bet ir aplamai ateities istorikai bus didžiai dėkingi) kaupia daug istorinės medžiagos, o kai kurie, ypač Stepono Kairio "Tau, Lietuva", skyriai savyje yra rūpestingai dokumentuoti istoriografija, liečianti atskirus Lietuvos darbininkų judėjimo ir Lietuvos Socialdemokratų Partijos periodus. Nepamirštos ir kitos išleistos knygos. Pavyzdžiui, londoniškos Nidos išleistieji Mykolas Biržiškos prisiminimai "Dėl mūsų sostinės", kurių pirmame tome autorius pateikia daug medžiagos apie darbininkų judėjimą Vilniuje prieš Pirmąjį pasaulinį karą.

Visa tai, žinoma, yra svarbus ir brandūs indėliai, tačiau jie vis dėlto neatstoja tikslios istorijos. Tokios istorijos trūkumas darosi vis opesnis ne vien tik dėl mokslinių-archyvinų, bet ir dėl visiškai aktualių ir praktiškų priežasčių. Šarmaičiu. Žiugždų ir kt. šiandien Lietuvoje klostojama istorija labai didele dalimi apima kaip tik darbininkijos ir socialistinį judėjimą. Iki maždaug 1913 metų lietuviškųjų bolševikų aplamai nebuvo, tad kompartiniais istorikai dabar norom nenorom yra priversti visą

pirminį kairiųjų judėjimą falsifikuoti arba bent elastiškai perrašyti.

Bendrinės lietuvių tautos istorijos falsifikavimus išieivijos buržuaziniai ir arba katalikiškai užsiangazavę istorikai bei publicistai dažniausiai atremia ir patikslina.

Kai kompartiniai istorijos falsifikavimai ir iškreipimai liečia specifinius darbininkijos ir socialistinį judėjimą Lietuvoje, viešų patikslinimų beveik nematyti. Buvo netgi atvejų, kada dešinieji išieivijos sluoksniai tokius kompartinius falsifikatus pasigriebė ir publicistiškai panaudojo, bandydami demagogiškai (nors gal tik dėl savo nekritiškumo) diskredituoti mūsų kairę: štai, žiūrėkite, kairieji ne ką gerresni buvo už bolševikus...

Nuosekliai ir nepavargdamas "atkirčius", bolševiki-ne terminologija pasinaudojant, kompartiniais istorijos klastotojams tebeskelbia "Darbininkų Balsas" savo suolatiname "Istorijos šviesoje" skyrelyje. Šitie polemikai rašiniai, tačiau, toli gražu nėra pakankami ir dažnai netgi nepatenkinami. Jie per trumpi ir per reti ("Darbininkų Balsas" tegebą pasirodyti tik kas du mėnesiai), kad galėtų išsemti visą šiuo klausimu aktualią tematiką. Savo pobūdžiu tie rašiniai yra neišvengiamai populiariai parašyti ir todėl gana paviršutiniški. Ir žurnalistiniu apdorėjimu jie gana primityvūs.

Nederėtų dėl to kaltinti nei "Darbininkų Balso" redakcijos, nei "Istorijos šviesoje" rašinių autoriaus (autorius?). Galimybė ribose tų istorinių rašinių seriją tęktų pagirti. Londone, kur yra "Darbininkų Balso" redakcija, kaip žinoma, dokumentacijos ir istorinių šaltinių, kurie tokių rašinių paruošimui neišvengiami, beveik nėra. O ten, kur tokios medžiagos būty, dažnai trūksta žmonių, gebančių tokią medžiagą deramai apdoroti. Taigi ir vėl prieiname prie pradinio klausimo: trūksta tikslios mokslinės kairiųjų judėjimo Lietuvoje istorijos, kuria visur, reikalaujant, būtų galima pasinaudoti.

Klaidingus istorinių faktų aprašus pagaliau atitaisinti tenka ne vien tik kompartinių istorikų ir mūsų buržuazinių mandrapypkių, bet ir kitataučių istorikų raštuose. Pastarieji dažnai klysta, neturėdami pakankamai autentiškų duomenų ir istorinių šaltinių.

Pavyzdžiui, žinomas ukrainiečių istorikas, dirbęs mokslinį tyrimo darbą "Institute for the Study of the USSR" Muenchene, Panas Fedenko to paties instituto leidžiamame žurnale "Studies on the Soviet Union" (plg: 1964 m. Nr. 3, psl. 59 ff) paskelbė studiją apie Lenino tautybių politiką. Rašydamas apie Rusijos Socialdemokratų Darbininkų Partijos (RSDDP) ketvirtąjį kongresą, kuris įvyko 1906 metais Stockholme, Panas Fedenko teigia, kad kongrese "dalyvavo menševikai ir Bundo bei Lenkijos, Lietuvos ir Ukrainos socialdemokratų partijos delegatai".

Tai, atrodo, neatitinka tiesai, nes Lietuvos Socialdemokratų Partijos delegatas, ir tai stebėtojo teisėmis, pirmą kartą RSDDP kongrese dalyvavo tik 1907 metais Londone. Tuo delegatu buvo Steponas Kairys, savo dayvavimą aprašęs "Tau, Lietuva" knygoje. Betgi Panas Fedenko teigia: "...Bundas bei Lenkijos, Lietuvos ir Latvijos socialdemokratinių partijos sutiko įsijungti į RSDDP".

Ketvirtajam kongresui betgi nepavyko suvienyti bolševikų su menševikais, gi vėlesniais metais Bundas artimai bendradarbiavo su menševikais, kai Lenkijos, Lietuvos ir Latvijos socialdemokratų prisidėjo prie bolševikų.

Kai kurie mūsų išieivijos ultrai tikrai apsaltų iš džiaugsmo, toki tvirtinimą užtikė akademiniame žurnale. Betgi: nors ir paviršutiniškai susipažinusi su LSDP istorija, šitoks ukrainiečio istoriko, socialdemokrato ir lietuvių bičiulio, tvirtinimas atrodo keistas ir neįtikėtinas.

Dažnas lietuvių socialistas šiandien ne be tam tikro pasitenkinimo vertina faktą, kad Lietuvos Socialdemokratų Partija, vienintelė iš caro imperijos ribose veikusių socialistinių partijų, neįsijungė į Rusijos SDDP. Stepono Kairio liudijimu, ir pats Kapsukas bolševikine socializmo samprata tesusidomėjo tik 1913 metais, Krokuvoje susipažinęs su Leninu. Tad kokių gi būdu Lietuvos socialdemokratų galėjo "prisidėti prie bolševikų", jeigu iki Pirmojo pasaulinio karo pradžios bolševikų lietuvių aplamai nebuvo? Atsakymo į šią kurižą, tur būt, reikia ieškoti Pano Federenkos studijos išnašose, kuriose jis cituoja vietą dokumentuoja nurodymu ir Lenino raštų dešimta tomą ("Sočinenija", Maskva, 1947). "Lietuviais socialdemokratais" čia, matyti, palaikyti Rožės Luxemburg vadovaujama "Socialdemokracija i Litwy" (SDKP iL), kuri etnografinę Lietuvoje praktiškai aplamai neveikė. Luxemburgaitės partija "nepripažino" nei lenkų SPP, nei keliais metais anksčiau įsisteigusios LSDP, o tikrai masinio judėjimo nei Lenkijoje, nei Lietuvoje neišvystė. Būdamas kraštutiniai internacionalistinė ir centralistinė, SDKP iL buvo natūraliai artima

Kas kitur rašoma

MASKVOS DAVATKOS GIRIA PR. LAPIENĖ

"Laisvė" rugsėjo 10 d. laidoje duoda ištrauką iš Pranės Lapienės "Vienybės" bendradarbių suvažiavime daryto pranešimo ir prie kiekvienos ištraukos vis pareiškia savo nuomonę žodžiais: "Tiesa.", "Teisingai pasakyta".

O "Vilnis" šitaip rašo:

"Vienybietė Pranė Lapienė seniai sulaužė tiltus su buržuaziniais nacionalistais...Pranė Lapienė sulaužė tiltus ir su "Vienybės" moterimis ir jų šalininkais", ten rašoma. Suprask, ji nuėjo dar toliau bendradarbiavimo su komunistais kryptim.

Patiko "Vilniai" ir architekto A. Varno žodžiai tame vienybininkų suvažiavime:

"Laukiniai žmonės laikračių neskaito. Čia atvažiuo daug laukinių žmonių, kurie liepia "Vienybės" ne skaityti. Aš prašau jų ne klausyti".

Mat, "Vilnis" manymu, dipukas A. Varnas geriau dipukus pažįsta...

Ir taip visi raudoni gaidečiai ir gegutės vienas kitą pagirdami susigiedojo.

ST. MASYTĖ DŽIAUGASI PALECKIO BŪKIU

Adv. St. Masytė iš Detroito lankėsi Lietuvoje. Grįžusi ji "Vilnis" rugsėjo 9 d. nr. parašė str. "Atsiveikinant su tarybiniais žmonėmis", kuriame tarp kitko rašo:

"Be to, dar dėkoju ir tiems prieteliams draugams, kurie mane viešai pabučiovo Palangos restorane, kai pasakiau trumpą kalbą ir išgėriau tostą už veiklų sveikata".

Sovietų astronautai Pavel Beliajev (vidury) ir Aleksej Leonov (dešinėje) kalbasi su Graikijos karaliumi. Jie atvyko į 16-tąjį astronautikos kongresą Graikijos sostinėje. Ten trims dienoms buvo nuvykę ir JAV astronautai Gordon Cooper ir Charles Conrad, kurie skrido Gemini-5 ir erdvėje išbuvo 8 dienas.

bolševikams, su kuriais po 1917 metų revoliucijos galutinai susijungė. SDKP iL laikyti "Lietuvos socialdemokratais" yra mažų mažiausiai nesusiuratinimas.

Tokių netikslumų, aišku, reikia atitaisyti. Tačiau rimta, akademinio lygio studija atitaisinti taip pat reikią rimtai ir dokumentuoti. O kai po ranka tokios medžiagos nėra, atitaisinti ne taip jau lengva. Tokiu atveju vien tikrai prieštaravimo nelabai pakanka.

Šitas pavyzdys, pirmiausia, tebūna priminimu esantiems, kuriems tokia dokumentacija prieinama, patinė ir centralistinė, SDKP iL buvo natūraliai artima

ta, būtent: Justinas Paleckis, Šumauskas, Snieckus, Zenkevičius ir generolas Karvelis.

Ką gi, kai sulaukus tam tikro amžiaus niekas kitas nebebučiuoja, tai reikią džiaugtis ir atsalusių senelių Paleckio, Snieckaus ar Karvelio bučiais.

KĄ RUSAI ATNEŠĖ Į LIETUVĄ

Prof. A. J. Greimas savo paskaitoj, kurią jis skaitė New Yorke Šviesos-Santaros sukvietiams asmenims, šitaip į tą klausimą atsakė:

"Viena — girtuokliavimas. Leninas skelbė, kad būsiąs socializmas plus elektifikacija, bet ką rusai atnešė, yra greičiau socializmas plus vodka.

"Antra — visuomenės moralė, smukimas. Mūsų tautą ten baigia padaryti vagių tauta: vagia šiek tiek ir vieni iš kitų, bet ypač vagia valstybinį — atseit, niekam nepriklausantį — turtą, ir vogimas daros lyg normalus gyvenimo būdo elementas.

"Trečia — baimės atmosfera. Stalino laikų teroro oficialiai nebėra, bet jo baimė tebėra. Vyresnioji karta baimės užguita. Prošvaistė — jaunimas, tas — ir tai su rezervu — nebėjo. Ir turi kitoki negu mūsų kriterijų pažiūroje į save ir tautą. Mūsų kriterijus — komunistas. Mes Lietuvoje matom tik komunistus ir nekomunistus. Ten — Lietuvoj dabar yra tik geri žmonės, blogi žmonės ir rusai. Kas komunistas ar nekomunistas — dešimtaeilis klausimas."

(Taip A. J. Greimo mintys atpasakotos "Dirvos" rugsėjo 13 d. laidoje.)

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Iš ALTo veiklos

RUOSIAS A. L. TARYBOS
SUVAŽIAVIMUI

Rugsėjo 10 d. Chicagoje posėdžiavo ALT Valdyba.

Išklaustas pirmininko L. Šimučio pranešimas apie New Yorke susidariusio "Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti Komiteto" kreipimąsi į ALT. Minėtam komitetui prašant, be jau anksčiau pasiūstų \$1.000 paramos, dabar paskolinta komiteto darbų išlaidoms padengti \$1.000 su sąlyga grąžinti iki Naujųjų Metų.

Taip pat pirmininkas plačiau nušvietė ALT akciją JAV senate, dedant pastangas prieš JAV-Sovietų Sąjungos konsulinės sutarties patvirtinimą. ALT Valdybos vardu buvo įteikta visiems senatoriams (100) motyvuotas memorandumas, nurodant į galimas neigiamas tos sutarties pasekmes kaip JAV, taip ir Lietuvos reikalui. Taip pat paraginti atskirti ALT skyriai kreiptis į savo valstybių senatorius, prašant sutartį netvirtinti. Su JAV LB Centro valdyba sutarta, kad taip pat bus veikama ir Lietuvių Bendruomenės apylinkėse. Minėtos sutarties tvirtinimas senato plenumo yra atidėtas.

Finansų sekretorius ir biuro vedėjas J. Talalas padarė pranešimą apie finansinę padėtį ir einamuosius reikalus. Sekretorius E. Bartkus referavo apie pastarąsias ALT suvažiavimus spalio 23-24 dienomis ir susitarimą su Sherman House Chicagoje. Apsvarstyta suvažiavimo darbotvarkė, kuri bus išsiuntinėta ALT nariams.

Nutarta susipažinti su rašomąja dr. Domo Jasaičio brošiūra apie lietuvių tautos naikinimą bolševikų ir vokiečių nacių okupacijų metu. Jeigu minėtoji brošiūra pasirodys tinkama, dėti pastangas ją išleisti anglų kalba.

Iškelti klausimai dėl ALT statuto pakeitimo — nutarta pavesti statuto komisijai. Posėdyje dalyvavo: E. Bartkus, T. Blinstrubas, A. Rudis, L. Šimutis, dr. Vl. Šimaitis ir J. Talalas. Pirmininkavo L. Šimutis, sekretoriavo dr. Vl. Šimaitis.

New Jersey Lietuvių Tarybos sekretorius A. S. Trečiokas pranešė ALT Valdybai, kad pagal gautą iš Centro nurodymą ir informacijas, New Jersey Lietuvių Taryba turėjo pasimatyti savo valstybės senatoriais ir padarė kitus reikalingus žygius prieš JAV-Sovietų Sąjungos konsulinės sutarties patvirtinimą.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjungos Centro Valdyba pranešė, kad į ALT sudėtį sąjungos atstovėmis yra paskirtos: Sophie Diržius, 1601 So. 49 Ave., Cicero, Ill., Genovaitė Keneb, 24 Westwood Dr., Worcester, Mass., ir Emilija Vilimaitė, 4417 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) metinis suvažiavimas įvyks 1965 m. spalio 23-24 dienomis Chicagoje, Sherman House, kampas Randolph ir Clark gatvių.

Visi ALT nariai prašomi suvažiavimui rengtis ir siųsti savo sumanymus ALT biui Chicagoje.

Suvažiavimo dalyviai kelionės išlaidoms padengti leis turi pasirūpinti iš jų atstovaujant organizacijų.

Negalintieji dėl svarbių priežasčių suvažiavime dalyvauti prašomi pasirūpinti pavaduotojais ir jų pavardes su tinkamais įgaliojimais iš anksto prisiųsti ALT biurui: 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

ALT

CHICAGO, ILL.

Bronius Kraučeliūnas, buv. ilgametis Kauno m. teismo tardytojas, rugsėjo pradžioje buvo atvykęs iš Omahos, Nebr., atostogų ir aplankyti Chicago persikėlusią savo žmoną Angelę ir dukterį Danutę, kuri čia dėsto vienoje aukštesniojo mokykloje ispanų kalbą.

Danutė Kraučeliūnaitė, aukšt. mokyklos ispanų kalbos mokytoja, rugpiūčio pabaigoje grįžo iš Europos, praleidusi porą mėnesių Ispanijoje ir kituose kraštuose.

Petro Riboko, buv. Kauno apygardos svarb. bylom tardytojo, mirusio 1964 m. liepos 7 d. Omahoje, Nebr., palaiką 1965 m. iš Omahos buvo perkelti į Kalvarijos kapines, Brockton, Mass. Ten apsigyveno ir jo našlė Elzė Ribokienė ir duktė Vida Sužiedėlienė su vyru Elijui.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos (LMKF) Chicago klubo susirinkimas įvyko rugsėjo 12 d. A. ir S. Sėmėnų rezidencijoje. Pirmininkavo M. Kraučeliūnaitė, sekretoriavo O. Liorentienė.

Dalyvavo 20 narių. Susirinkimas nutarė prašyti J. Daužvardienę, gen. konsulo žmoną, būti klubo garbės nare, po to aptarė būsimą suvažiavimą Chicagoje klausimą, rengiamojo "Derliaus baliaus" darbus ir kt. Dr. Budrienė pademonstravo filmą iš kelionės po Europą.

LAWRENCE, MASS.

Bus didelis piknikas

Lietuvių Tautinė Katalikų parapija Lawrence, Mass., ruošia didelę gegužinę rugsėjo 26 d., sekmadienį, Lietuvių Tautiniame parke, North Lowell Road, Methuen, Mass.

Veiks skanių valgių bufetas, kuriam vadovaus prietarė šeiminkai Juozas ir Ona Rarkow, bus įvairūs kontestai ir kiti įvairumai. Piknikas įvyks bet kokiam orui esant. Kviečiame visus lietuvius su šeimomis, pažįstamais ir svečiais iš vietos ir apylinkių atsilankyti į šį rengimą.

Kun. J. Gaspariūnas ir Parapijos Komitetas

Sitų negrų mokinių mokyklos Bostone yra perpildytos, todėl jie laukia nuvežami į kitas mokyklas, kurios nėra taip perpildytos.

LAWRENCE, MASS.

Lietuvių klubo susirinkimas
Zada parduoti klubo namus

Simono Daukanto vardo Lietuvių Piliečių Klubo narių tarpe kilo susirūpinimas dėl klubo namų bus parduoti. Klubas tuos namus pirkė iš vokiečių 1919 m. spalio 1 d. Jie buvo lietuvių veikimo centras.

Maple parką, kuris nupirktas 1914 m., jau nutarė parduoti, bet dėl to dar yra didelių ginčų. Klubas steigėjų ir vėliau įstojusių narių nuomonės yra skirtingos.

Kitos žinios

Sunkiai serga Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorė Elzbieta Petkevičienė. Linkiu jai greitai pasveikti.

Mirė Vincentas Balažantis, gines Haverville, 56 m. amžiaus, palikęs liūdinčią Stellą; Antanina Miliūtė - Svitrienė, į JAV atvykusi 1905 m., palikusi liūdinčią dukterį Stellą; Josefiną Pavilanskienę, paskutiniuoju metu buvusį Pine Crest prieglaudoje No. Andover.

M. Stonie

MALDEN, MASS.

Grįžo B. Kasinskienė

Iš Vokietijos grįžo Bronė Kasinskienė, kur buvo nuvykusi aplankyti savo sūnaus leit. Vito, kuris tarnauja JAV kariuomenėje. Ta proga ji aplankė ne tik jdomesnes Vokietijos vietas, bet dar buvo Romoje ir kt.

B. Kasinskienė yra sena Keleivio skaitytoja.

M. Stonie

METHUEN, MASS.

Mirė P. Belevičius

Rugsėjo 7 d. mirė ilgametis Keleivio skaitytojas Petras Belevičius (Bell). Tautinės lietuvių bažnyčios narys, rugsėjo 10 d. palaidotas Bellevue kapinėse. Velionis buvo kilęs iš Vabalninko, paliko liūdinčią žmoną Edną, sūnų Petrą su šeima. Jiems visiems reikiame gilią užuojautą.

BALTIMORE, Md.

Mindaugo-Kęstučio Dr-jos vakaras

Viena iš seniausių lietuvių organizacijų — Mindaugo-Kęstučio Draugija, kuri veikia jau 69 metai, spalio 9 d. rengia vakariene Lietu-

vių namų salė (851 Hollings). Pradžią 7 val. vak.

Ta vakarą visi svečiai ne tik bus gardžiai pavaisinti, bet jie turės progos pasiklausyti muzikos ir dainos. Kalbų, kurias pasakys garbingi svečiai iš Baltimorės ir Washingtono. Visi bus patenkinti. Bilieto kaina \$4. Bilietų galima gauti bare ir iš rengėjų komiteto narių.

Graziai pagerbė Z. Gapį ir M. Railą

Rugpiūčio 28 d. buvo surengta vakariene Mindaugo-Kęstučio Draugijos garbės nariams Zigmantui Gapšiui ir Martynui Railai pagerbti. Joje dalyvavo apie 100 asmenų, pasakyta kelios kalbos ir visų baltimoriečių lietuvių vardu įteiktos gražios dovanos.

Ateityje nebus pamiršti ir kiti nusipelnę veikėjai.

Lietuvių svetainė gerai tvarkoma

Dabartinėje jos valdyboje yra visi čia gimę ir pora naujųjų ateivių. Jai vadovauja Ben Karpeis.

Tie lietuviai, kurie dėjo pinigus ir tuos namus statė, šiandien jau mažai tokių beliko, kurie norėtų ir gauti dalyvauti namų tvarkyme. Jie patenkinti, kad atsirado iš jaunesniųjų tokių, kurie sugeba gerai namų reikalus tvarkyti. Mes visi turėtume jiems padėti.

W. U.

MIAMI, FLA.

Betsy pridarė daugybę nuostolių

Manėme, kad šią vasarą uraganas pas mus neateis, bet apsirikom. Rugpiūčio vidury viesulas Betsy pradėjo siausti toli vandenynė ir pamažu slinkti šiaurės link. Jis jau buvo palikęs Floridą šone, todėl džiaugėmės, kad ta viešnia mūsų neaplinkys. Deja, klydome. Ji pasuko į žemyną, bet vis dar apie porą šimtų mylių nuo žemės. Pagaliau Darbo Dieną per radiją pranešė, kad viesulas artėja prie Floridos ir kvietė jam pasiruošti.

Visi suskubo raišioti ir ramstyti medžius, uždarinėti langus. Rugsėjo 7 d. pradėjo pūsti smarkus vėjas, lietus pilti kaip iš kibiro ir jo lašai kirsti kaip šratai. Vaisiai ir daržovės labai nukentėjo. Mano sodely tik

vieną vaismedį teisvertė ir šakas aplaužė. Aplamai iš lietuvių daug kas nenukentėjo. Didesnių nuostolių padarė Maimi Beach. Vanduo vandenynė buvo pakilęs 20 pėdų ir smogė į langus ir duris, viską į šipulius triuškindamas. Dar baisiau buvo Key Largo. Key Bescane buvo visai apsemtas, bet čia lietuvių negyvena, nes namai kaštuoja po kelis šimtus tūkstančių.

Iš Floridos, kaip žinoma, Betsy nušvilpė į Meksikos įlanką, o iš ten į to pakraščio valstybes, kur dar daugiau žalos pridarė. Floridoje žmonių aukų tebuvo 8, o ten per pusę šimto.

Pasveikino gimtadienio proga

Lietuvių klube yra gražus paprotys sveikinti narius, kurie tą mėnesį yra gimę. Paskutinį kartą taip pagerbtos buvo Kristina Websterienė ir Ieva Savilionienė. Juozui Gudui vadovaujant, joms sudainuota "Ilgiausių metų".

Sugrįžo Rudokai

Sugrįžo Rudokai, kurie su ekskursija buvo išvažiavę į Lietuvą.

Serga F. Radžius

Vienam veikliausių vietos lietuvių Fr. Radžiui buvo padaryta operacija, jis po jos jau jautėsi gerai, buvo ir įklubą atsilankęs, bet jį užpuolė sunki sloga, kuri vėl lovon paguldė.

Jam susirgus visi pajuto, kad kažko labai trūksta, todėl visi linkime Radžiui greičiau pasveikti.

L. J. Stasiulis

DĖMESIO!

Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti, kuris vadovauja darbams, susijusiems su lapkričio 13 d. didžiule manifestacija New Yorke, adresas laiškam ir aukoms siųsti yra toks:

Committee to Restore Lithuania's Independence,
29 West 57th Street,
New York, N.Y. 10019

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Kaina metams \$5.

Nužudytas Zigmas Domeika

BUV. VENECELOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
PIRMININKAS

Visa Venecuelos lietuvių bendruomenė buvo prietenka rugsėjo 6 dieną pasiklidusios žinios, kad Sears Roebuck įmonės automobilį kieme, Caracas, nužudytas Zigmas Domeika, Lietuvių Bendruomenės Caracas apylinkės pirmininkas ir pastaruosius trejus metus buvęs Venecuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

Zudikas pasidavė policijai, ir tik iš jo prisipažinimo tėra duomenų apie nužudymo aplinkybes ir priežastį.

Zigmas Domeika jau 15 metų dirbo Sears Roebuck įmonėje kaip sandėlių vedėjas. Rugsėjo 6 d. jį, atvykusį į darbą, automobilio kieme pasitiko prieš mėnesį iš įmonės pasitraukęs venecuelietis darbininkas ir, kaip jis sako, prašė Domeiką pagerinti atestaciją, jam reikalingą kitur darbui gauti. Įmonės administracija pasitraukusiems darbininkams atestacijų neišdavinėja. Domeika, matyt, buvo jam davęs savo parašytą atestaciją, bet darbininkas buvęs ja nepatenkintas, norėjęs gauti geresnę. Anot jo, Domeika nesutikęs ir išsitaręs, kad negi gubernatoriaus pareigoms rekomenduojas. Darbininkas dėl to supykęs, išsitraukęs peilį ir smogęs į kaklą. Žaizda buvo mirtina, nes perpiauta arterija.

Venecuelos lietuvių bendruomenė, ypač Caracas miesto kolonija Z. Domeikos netekimo, ir netekimo dar tokiu baidiu būdu, giliai pergyvena. Pastaruosius šešerius metus Z. Domeika buvo Caracas miesto lietuvių visuomeninio veikimo vadovas ir tvarkytojas. Nuo 1962 m. ligi šių metų rugpiūčio vidurio buvo ir Venecuelos L. Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas (buvo tose pareigose buvęs ir anksčiau, maždaug prieš 10 metų). Tik dvi savaitės prieš netikėtą žuvimą įvykusiame

suvažiavime iš krašto valdybos atsistatydino (Naujas pirmininkas — inž. Vladas Venckus). Būdamas krašto valdybos pirmininkas, Z. Domeika 1963 metais dalyvavo Pasaulio Lietuvių Seime Toronte ir lankėsi Jungtinių Valstybių lietuvių kolonijose. Perleisęs pirmininkavimą krašto valdyboje, buvo pasiryžęs dar daugiau atsidėti svarbiausios Venecueloje lietuvių kolonijos Caracas apylinkės reikalams.

Zigmas Domeika yra gimęs 1907 m. balandžio 12 d. Rygoje, mokėsi jūrinių mokykloje Lietuvoje ir Suomijoje. Jis buvo pirmasis, gavęs Susisiekimo ministerijos pripažintą prekybinio laivyno tolimosios laivininkystės kapitono diplomą ir buvo Lietuvos prekybinio laivyno laivo kapitonas. Vėliau jis buvo Lietuvos Lloyd jūrinių laivų inspektorius ir Kauno uosto viršininkas. Po karo Vokietijoje dirbo UNRRA įstaigoje, o 1947 metais emigravo Venecuelon, kur pradžioje buvo Shell Oil Co. laivuose kapitonas, o 1950 metais perėjo į Sears Roebuck bendrovės tarnybą Caracas įmonėje.

Zigmas Domeika, būdamas labai draugiškas, linksmas, visada gvyai domėdamasis kultūrinio gyvenimu, turėjo daug daug draugų iš literatų ir teatrojų tarpo, kurie su skaudžiu liūdesiu šią juodą žinią sutiks Amerikoje, Australijoje ir net Lietuvoje. Velionis palaidotas Caracas kapinėse rugsėjo 7 d. Liko žmona, sūnus Jūragis ir posūnis Šliogeris, abu su šeimomis. Ir taip pat, kaip ir šeima, liko to paties smūgio apstulbinta visa Venecuelos lietuvių bendruomenė.

Šią žinią apie Z. Domeikos žuvimą spaudai perdavė šiomis dienomis iš Caracas į New Yorką atvykusi Danutė (ds)

1966 METŲ "KELEIVIO"

KALENDORIUS

JAU RUOŠIAMAS

Ir redaguoja Stasys Michelsonas

Kaip ir kasmet, kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų.

Kalendorių galima užsisakyti kartu su Keleivio prenumerata arba atskirai. Kalendoriaus kaina 95 centai.

PERNAI PASIVĖLINUSIEJI UŽSISAKYTI KALENDORIAUS NEGAVO, TODĖL ŠIEMET UŽSISAKYTI NEPASIVĖLINTKITE!

Kalendoriaus užsakymus ir pinigų prasome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — : — South Boston, Mass. 02127

Iš pavergtos Lietuvos

VOKIETIS APIE PABALTIJĄ

Pabaltijai aplankę Maskvoje gyvenęs Vokietijos žurnalistas Boelte. Jis rašo, kad Ryga virto tarptautiniu miestu, latviai jame besudaro mažumą. Gatvėje sutikti latviai ir rusų žurnalistų paklausimus nieko neatsakė arba atsakė nedraugišku tonu.

Estijoje rusų kalba — svečių kalba. Estai didžiuojasi savo kalba. 99% estų vyriščių kalba tik estais.

Vilniuje Boelte matęs besimeldžiančius ir begiedančius prie Aušros Vartų, jų tarpe būvę ne tik senesnio amžiaus moteris, bet ir jauni vyrai. Jis kalbėjėsis ir su dvasininkais. Jų atsakymai būvę labai santūrūs. Jis patyręs, kad pamaldos laikomos 11-je bažnyčių, bet negalėjęs sužinoti, kiek mokiščių kunigų seminarijoje.

Lietuvių kultūros dienos Vokietijoje

(E) Rytų Vokietijoje, Erfurto apygardoje, rugsėjo 15-25 d.d. rengiamos lietuvių kultūros dienos. Iš Lietuvos į Vokietijos miestus pasiųsta propagandinė literatūra, numatyta suruošti dviejų simtų lietuvių grafiškos darbų paroda. Be to, pasiųsta įvairi literatūra, albumai, nuotraukos, net vokiškai įkaltinti dokumentiniai filmai.

Kultūros (žinoma, ir sovietinės propagandos) dienos, šalia Erfurto, dar vyks Weimare, Ghotėje, Muellhausene, Sondershausene ir kituose miestuose.

Muziejai rašytojų tėviškėse

(E) Vilkaviškio raj. Paežeriuose yra rašytojų V. Kudirkos, A. Kriščiukaičio-Aišbės ir skulptoriaus P. Rimšos gimtosios sodybos, kiek toliau ir V. Pietario tėviškė. Tose vietose, kaip "Tiesoje" pasakoja Br. Raguotis, įkurti muziejai, saugomi rašytojų naudoti daiktai, nors kai kur trūksta (pvz. V. Kudirkos stalo). Paežerių apylinkėse dar gyvena Rimšos broliai — vyriausias Juozas ir jauniausias Jurgis. Pasigendama, kad paežerių muziejuje trūksta P. Rimšos kūrinių, o juk ten, prie Rausvės krantų, yra gimęs nevienas Rimšos kūriny.

Ketvirtas cukraus fabrikas Lietuvoje

(E) Ateinančiais metais Kėdainiuose numatoma statyti ketvirtąjį cukraus fabriką. "Tiesa" informavo, kad Lietuvoje veikia Marijampolės, Panevėžio bei Pavenčių cukraus fabrikai vos spėja perdirbti jiems pristatomą medžiagą. Lietuvoje vis daugiau išauginama cukrinių runkelių, be to, nemaža cukraus pusfabrikacijų gaunama iš Kubos. Ketvirtąjį cukraus fabriką projektus paruošė Maskvos projektavimo instituto specialistai. Fabrikas užimsias 35 ha.

Komp. A. Račiūnui 60 metų

(E) Rugsėjo 4 d. Lietuvoje gyvenęs kompozitorius Antanas Račiūnas paminėjo 60-ias gimimo metines. Muzikas gimęs 1905 m. Užliausiu kaime, Ramygalos valsčiu, Panevėžio apskr. Mokėsi Ramygaloje, Panevėžyje ir Kaune. 1933 m. Kaune baigė konservatorijos pirmąją kompozitorių laidą. 1936-39 m., gavęs švietimo ministerijos stipendiją, gilino kompozicijos studijas Paryžiuje (šiuo metu apie tai Lietuvoje nutylima). Nuo 1939 m. A. Račiūnas pradėjo dėstyti Kauno, o vėliau Vilniaus konservatorijoje.

Kompozitoriaus kūryba yra plati ir įvairi. A. Račiūnas yra sukūręs keturias operas (Trys talismanai, Gintaro krantas, Marytė, Saulės miestas), kelias simfonijas, oratorijas (naujausioji Metai, pagal K. Donelaitį), be to, jis yra parašęs dainų solo ir chorui, originalių ir harmonizuotų liaudies dainų melodijų.

A. Račiūno sukurtų liaudies dainų puikiausia savybė — tikras liaudies dainų žavus melodingumas visuose balsuose.

Lietuviai geri sportininkai

Rugpjūčio mėnesį buvo Sovietų Sąjungos aštuntoji prof. sąjungų spartakiada. Iš Lietuvos joje dalyvavo 430 sportininkų, startavusių 22 sporto šakų varžybose. Jie gavo 7 sporto šakose prizus, būtent: irklavime (3-čią vietą), bokse (4-tą vietą), krepšiny (3-čią ir 4-tą v.), plaukime (6-tą v.), šuoliuose į vandenį (5-tą vietą). Viso labo lietuviai gavo 89 spartakiados medalius.

"Žalgirio" irklautojai Europos čempionai

(E) Rugpjūčio 26-29 d.d. Duisburge, V. Vokietijoje, įvykusių 53-ųjų Europos vyrų akademinio irklavimo pirmenybių finaliniame plaukime keturi "Žalgirio" irklautojai-vilniečiai keturvietės be vairininko plaukime laimėjo aukso medalius ir Europos čempionų vardą. Keturvietės sudarė buvusios aštuonvietės (ji jau iširusi) nariai: vyrininkas Z. Jukna, A. Bagdonavičius, J. Jagelavičius ir V. Sterlikas. Antroji vietą keturvietės be vairininko plaukime laimėjo V. Vokietija, trečią — šveicarai.

Vilniaus irklautojos laimėjo Europos čempionatą

(E) Rugpjūčio mėn. Duisburge, Vak. Vokietijoje, įvykusiose akademinio irklavimo pirmenybėse Europos čempionų aukso medalį laimėjo "Žalgirio" moterų aštuonvietė: vyrininkė A. Pelevoruchova, I. Bačiulytė, S. Korkutyte, L. Semaško, A. Margenytė, R. Tamašauskaitė, S. Bubulytė ir A. Čiukšytė. Jų treneriu yra R. Vaitkevičius. Antrą vietą užėmė olandės. Vilnietės sportininkės 1000 m. baigė pasiekė per 3 min. 8.13 sek. Kaip ir kitose tarptautinėse varžybose, lietuvės su pora rusių oficialiai atstovavo Sovietų Sąjungai.

Lapkričio 13 d. manifestacija

Zygio į Jungtines Tautas organizatoriai (iš kairės į dešinę): Antanas Snieckus, Algirdas Budreckis, Antanas Mažeika, Juozas Miklovas ir Romas Kezys.

Svarbiausioji sąlyga lapkričio 13 d. manifestacijai rengti jau yra pasirašyta nuomos sutartis su Madison Square Garden ir įmokėta \$10,000 nuomos.

Dar nesuskubta surinkti lėšų nuomai ir kitoms dabar mokėtinoms išlaidoms. Komitetui teko skolintis — \$2,000 iš Amerikos Lietuvių Tarybos ir po \$2,000 iš dviejų savo narių: Antano Mažeikos ir Romo Kezys.

Daugumą manifestacijos išlaidų reikia mokėti jau dabar. Tai verčia skubiau telkti lėšas. Daugiau kaip 30 vietinių komitetų tai jau daro. Vietiniai komitetai yra: New Jersey — Elizabeth, Newark, Paterson; Connecticut — Bridgeport, New Haven, New Britain, Stamford, Hartford; Pennsylvania — Mt. Carmel, Pittsburgh, Philadelphia, Wilkes Barre; Rhode Island — Providence;

Massachusetts — Boston, Worcester; Tolesnės valstybės — Baltimore, Washington, D. C., Cleveland, Detroit, Chicago, E. Chicago, Pensacola (Fla.), Denver (Col.), Omaha (Nebr.), Los Angeles, Toronto (Ont., Can.).

(Ką tik susidarė dar keli šiam sąrašui nepaminėti komitetai. Laukiama pranešimų iš kitų vietų, ypač iš Montrealio, Kanadoje). Vietiniai komitetai imasi trečiojo uždavinio:

1) Daro rinkliavas, skatindami, ypač negalėjančius nuvykti New Yorkan, lėšomis jau dabar prisidėti.

2) Užsisako iš KLN (New Yorko) bilietų į Madison Square Garden (kainos po 1.2 ar 3 dol.) ir manifestacijos ženkliukų (kaina bent po 25 centus) ir platina juos tarp dalyvaujančių ar nedalyvaujančių, aiškindami, kad bilieto arba ženkliuko įsigijimas jau yra simboliškas dalyvavimas manifestacijoje. (Bilietus ir ženkliukus reikia parduoti ir atsiskaityti ligi lapkričio pradžios, nurodant, kiek parduota bilietų neatvykstantiems: tos vietos bus užleistos manifestacijos tikslui pritariantiems svečiams iš amerikiečių tarpo).

3) Mobilizuoja dalyvavimą manifestacijoje, organizuoja keliavimo priemones, ekskursijas autobusais, traukiniais ar kitaip.

Rytinio Šiaurės Amerikos ruožo (su Illinois ir Ontario imtinai) lietuvių kolonijų geografinė padėtis reikalauja iš jų labiau, negu iš tolesniųjų, rūpintis ir tiesioginiu dalyvavimu demonstracijoje. Iš kitur (įskaitant ir kitus kontinentus) ekskursijų nesitikiama, bet ir ten tautiečiai kviečiami dalyvauti manifestacijoje bent iš tolo, būtent: a) prisidėti aukomis bei bilietų ir ženkliukų įsigijimu, b) atsiųsti specialiuose susirinkimuose priimtus solidarumo su manifestacija pareiškimus. Viską siųsti: Comm. To Rest. Lithuania's Independence, 29 West 57th St., Tenth Fl. New York, N.Y. 10019.

Šalia pritarimų ir darbų žygiui į Jungtines Tautas, trečiajame žygio rengimo mėnesyje iškyla ir abejojamą keliančių klausimų: Ar aiškus manifestacijos tikslas? Kodėl į Jungtines Tautas? Ar ne lengviau ir pigiau gerą studiją išleisti? Ar tinkamas laikas demonstruoti dėl Lietuvos, kai vyksta karas Vietname, Kašmire?

KLNA prašo atkreipti dėmesį, kad beveik visi tokie klausimai jau buvo atsakyti birželio mėnesį paskelbtame manifestacijos plane. Būtent — tikslas yra, ypač šimtų ypatingai pabrėžtai, pademonstruoti, jog laisvų lietuvių valia ir pažiūra į Lietuvos nepriklausomybę nėra nei pasikeitusi, nei susvyravusi. Masės valia geriau paliudijama masinėmis priemonėmis, negu vieno asmens net ir geriausiu moksliniu darbu, kurio nauda savo vietoje neginčytina. Lietuvos bylai reikia ištisos tarptautinės viešosios nuomonės palankumo. Jungtinės Tautos yra beveik visos žmonijos viešosios nuomonės oficialioji reprezentacija, jos simbolis, taigi ir trumpiausias kelias jai pasiekti. Jungt. Tautų Centras New Yorke, todėl čia vieta tuo keliu naudotis.

Manifestacija nėra diplomatinis aktas, todėl ją nesisiekia tiesioginių diplomatinio pasekmių. Valstybių delegacijoms įteiksime pareiškimai pasieks paskirus valstybių pareigūnus. Tie pareiškimai sudaro pretekstą remti juos ir manifestaciją, kurios tikslas yra, kad žinios apie mūsų pareiškimus pasklistų ne tik tarp valstybių pareigūnų, bet ir tų kraštų visuomenės, ir veikėtų tų visuomenių viešąją nuomonę. Tad reikia patraukti žinių sklaidėjų dėmesį. Tam tikslui manifestacija turi būti krantinė ir aktyvi. Užtat ji turi būti pakankamai didelė: ne vien New Yorko apylinkių lietuvių demonstracija, o visų laisvų lietuvių solidarų reprezentatyvi manifestacija.

16,000 studentų

"Tiesa" rašo, kad į Kauno Politechnikos institutą įimta 2,900 studentų. Viso labo jame studijuoja 16,362 studentai.

Studentų koncertai Balkanuose

(E) Su koncertais į Jugoslaviją, Rumuniją, Bulgariją ir Vengriją rugsėjo 5 d. išvyko Kauno Politechnikos instituto dainų ir šokių ansamblis "Nemunas". Dalyvauja 150 dainininkų, muzikantų ir šokėjų. Jugoslavijoje lietuviai koncertuos Zagrebe, Ljubljanoje ir kituose miestuose. Anksčiau Lietuvoje lankėsi Ljubljanos techninių mokslų universitetų studentai — choristai ir šokėjai.

ANGLIJA

J. Vilčinskas darbiečių konferencijoje

Anglijos darbo partijos konferencija įvyksta rugsėjo 26 d. — spalio 1 d. Blackpoolyje.

Anglijos darbo partijos vadovybė pakvietė Lietuvių socialdemokratų partiją atsiųsti savo atstovą. Konferencijoje dalyvaus "Darbininkų Balso" redaktorius J. Vilčinskas iš Londono.

NEW BRITAIN, CONN.

Varpo Klubas parengimais

Varpo Dramatinis Klubas numato du rudeninius rengimus: pirmas — Halloween party, kuris rengiamas jau kelinti metai ir jį kurį susirenka daug jaunimo.

Antras parengimas numatytas gruodžio 19 d. Jis yra skiriamas klubo narių vaikams nuo mažausių iki 12 m. amžiaus. Jame vaikai apdovanojami Kalėdų senelio dovanomis ir vaišinami. Klubui tas atsieina apie \$200. Klubas įsigijo gerą prožektorių, todėl vaikams bus parodyta graži spalvotų paveikslų.

Reikia pastebėti, kad Varpo Klubas remia visus gerus sumanymus. Jis jau paaugojo \$25 ir pabaltiečių manifestacijos New Yorko lapkričio 13 d. reikalams.

Choro koncertas

Sv. Andriejaus parapijos choro, kuriam vadovauja muz. Jonas Beinoris, koncertas bus lapkričio 19 d.

Tarybos posėdis

Amerikos Lietuvių Tarybos skrybias pirmasis posėdis bus lapkričio 26 dieną.

Pr. Nauncikas

LIETUVIAI SIAME

J. Ogint atsiuntė prenumeratą už savo tėvą ir rašo, kad jis buvęs Siame (Thailand) ir ten sutikęs kunigą Miškėną. Jie juokavę, kad tikriausia čia tik tiek lietuvių ir tėra.

Be to, J. Ogint rašo, kad tiek jo tėvas, tiek jis pats yra patenkinti Keleivio griežta laikysena komunistų atžvilgiu ir abu trokštą matyti laisvą Lietuvą.

Tą remti juos ir manifestaciją, kurios tikslas yra, kad žinios apie mūsų pareiškimus pasklistų ne tik tarp valstybių pareigūnų, bet ir tų kraštų visuomenės, ir veikėtų tų visuomenių viešąją nuomonę. Tad reikia patraukti žinių sklaidėjų dėmesį. Tam tikslui manifestacija turi būti krantinė ir aktyvi. Užtat ji turi būti pakankamai didelė: ne vien New Yorko apylinkių lietuvių demonstracija, o visų laisvų lietuvių solidarų reprezentatyvi manifestacija.

Lietuvos nepriklausomybės priešininkams ar jai nesuinteresuotiems laikas Lietuvos bylai judinti niekad netinkamas, bet mums priešingai — visada tinkamas, o ypač nepraleistinas apylyčiai šimtai, kai Lietuvos paverėjai stengiasi įtikinti tarptautinę viešąją nuomonę, jog per 25 metus nepriklausomybės idėja lietuviuose esanti jau neva išblususi. Parodyti, jog tai netiesa — reikalas, dėl kurio, atrodo, verta paaugoti net ir dieną kitą laiko bei kelionės išlaidų New Yorkan antrąjį šių metų lapkričio savaitgalį.

Ruošiasi jaunimo metams

PLB Valdyba per savo teisinį patarėją adv. Julijū Smetoną sutvarkė visus reikalingus formalumus ir rugsėjo 9 d. Ohio valstybės sekretariate inkorporavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenę kaip ne pelno (Not for Profit) organizaciją. Tai padaryta siekiant nuo mokesčių atleidimo gaunamom aukom. Angliškai PLB pavadinimas yra Lithuanian World Community, Inc. Jos registracijos nr. 343443.

PLB Valdybos skelbiami Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai 1966 metais prasidės su Kanados Lietuvių Jaunimo Kongresu 1965 m. spalio 8-10 dienomis Toronte, Kanadoje. PLB Valdyba kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti Kanados Lietuvių Jaunimo Kongrese.

Pasiruošimas Jaunimo Metams ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, įvyksiančiam 1966 m. birželio 30-liepos 3 d. Chicagoje, sparčiai vyksta. Kongreso ruošimu rūpinasi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Komitetas su pirmininku Algijū Zapracku, vicepirmininkais Vaclovu Kleiva, Gabrielium Gedvila, Rimu Staniūnu ir Zita Acalinaite. Į kongresą savo atstovus žadėjo atsiųsti Australija, Anglija, Austrija, Brazilija, Argentina, Italija, Kolumbija, Prancūzija, Venecuela, Vokietija ir laukia atsakymų iš kitų kraštų. Kongresan suvažiavus tūkstantčiai dalyvių ir svečių.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso lėšų telkimu rūpinasi specialia PLB Valdybos kviesta PLJK Finansų Komisia, kurią sudaro pirmininkas Pranas Razgaitis (1276 Eastwood Ave., Cleveland, Ohio 44111), Valdas Adamkavičius, išdinininkė Arelėja Balasaitienė (1139 Oxford, Cleveland, Ohio 44111), Šarūnas Lazdinis, Milda Lenkauskienė, dr. Vladas Ramanauskas.

PLB inf.

AMERIKOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS LITERATŪROS FONDO PRANEŠIMAS

Išmanant prof. Stepono Kairio, Vasario 16 d. Akto signataro, 2-ji atsiminimų tomą TAU, LIETUVA netrukus bus galima gauti knygynuose ir pas knygų platintojus bei Fondo įgaliotinius.

TAU, LIETUVA — 480 psl., kietais viršeliais, su autoriaus spalvuotu paveikslu, knygos kaina \$6.00. Perkantieji TAU, LIETUVA gauna su nuolaida pagal pasirinkimą dar šiuos Literatūros Fondo leidinius:

St. Kairio Lietuva Budo	pardavimo kaina	\$5.50	už	\$4.00
K. Bielinio Dienojant	"	"	"	\$6.00 " \$4.00
K. Bielinio Penktieji Metai	"	"	"	\$6.00 " \$4.00
K. Bielinio Teroro ir Vergijos	"	"	"	"
Imperija Sovietų Rusija	"	"	"	\$2.50 " \$1.80

Taip, pavyzdžiui, perkantieji TAU, LIETUVA ir pasirinkusieji, sakysim, knygą "Penktieji Metai" už šias dvi knygas moka \$10.00, t. y. gauna \$2.00 nuolaidos; pasirinkusieji visus išvardintus nupigintus leidinius moka \$19.80 vietoje \$26.00, t. y. gauna nuolaidos \$5.20.

Norintieji gali atskirai įsigyti dailininko A. Varno tapyto St. Kairio spalvuoto paveikslą reprodukciją (8 1/2 x 11 1/2) įreminimui po 80 centų be persiuntimo.

Literatūros Fondo leidinių įsigijimo reikalais galima teirautis pas Fondo įgaliotinius:

P. Venclova, 6324 So. Maplewood, Chicago 29, Ill.

J. Valaitis, 1507 So. 51th Ave., Cicero 50, Ill.

A. Sukauskas, 2002 Ferdinand, Detroit 9, Mich.

A. Šemeta, 13508-10 Woodworth Rd., E. Cleveland 12, Ohio.

J. Novog, 87 Windermere Ave Toronto 3, Ont., Canada.

VYRIAUSIOJI LITERATŪROS FONDO LEIDINIŲ ATSTOVYBĖ "KELEIVIO" ADMINISTRACIJA, 636 Broadway, So. Boston, Mass., 02127.

Visais Literatūros Fondo leidyklos reikalais kreipiamasi šiuo adresu: K. Bielinis, 29 West 57th St., 10th fl., New York, N. Y., 10019.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Pasakyk, Maiki, kodėl viskas taip pasitūsiu pasibrago? Norėjau nusipirkti naujas kelnės, ale pigesni nēra, kaip 5 doleriai, ir tai jau prasciausio gatunko. O jei nori biskį mandresnio sorto, tai 8. 10 ir 15 dolerių. Nu, o seniau aš neslektas kelnēs nusipirkdavau už dolerį! Pasakyk, kodėl dabar taip pabrango?

— Keliais žodžiais šito neišaiškinsi, tėve. Daug prie to prisidėjo darbininkų algų pakėlimas. Šiandien daug daugiau uždirba audėjai, kurie audžia drabužiams medžiagą, daugiau uždirba siuvėjai, kurie drabužius pasiuvia, ir daugiau atlyginimo gauna drabužių pardavėjai. Bet daugiausia prie to prisidėjo klaidinga mūsų valdžios politika.

— O kaip tas išeina?

— Visų pirma, tėve, prezidentas Wilsonas įvėlė šį kraštą į vieną Europos karą, prezidentas Rooseveltas įvėlė į antrą, o Trumanas į trečią, būtent, į Korėjos karą. Tie karai baisiai brangiai Amerikai kainavo, todėl per kiekvieną karą žmonės buvo apdedami vis sunkesniais mokesčiais, ir karams pasibaigus, tie mokesčiai nebuvo atstatukiami, bet dar daugiau keliai. Pramonė turėjo išmokėti valdžiai daugiau kaip pusę savo pelno, ir todėl ji turėjo kelti savo gaminių kainas. Darbininkų algos taip pat buvo apdėtos mokesčiais, todėl ir darbininkai turėjo reikalauti daugiau atlyginimo. Dėl to pa-prasciausios kelnės, kurios pirma kainavo dolerį, šiandien kainuoja penkis.

— Bet kodėl tu sakai, kad čia kalta valdžios politika? Kur čia jos misteikas?

— Jai nereikėjo kištis į Europos karus, tėve.

— Tai tada kaiseris būtų laimėjęs karą, o paskui būtų laimėjęs Hitleris. Ar tada būtų geriau?

— Aš, tėve, manau, kad būtų geriau.

— Kodėl geriau? Juk Prancūzija ir Anglija būtų žlugusios, ar ne?

— Ne, tėve, jos nebūtų

žlugusios, tik būtų daugiau nukentėjusios, tačiau būtų ir atsigaivusios, kaip atsigavo sumušta Vokietija.

— O kaip tada būtų su demokratija, a?

— Prieš karą, tėve, Vokietijoje buvo nemažiau demokratijos, kaip Anglijoje ir Prancūzijoje. Socialdemokratų tenai turėjo gausią atstovybę Reichstage, turėjo gerą spaudą ir stiprią organizaciją. Jie turėjo Vokietijoje tiek laisvės, kad, paskelbus kazeriui karą, jie balsavo Reichstage prieš karo paskolą, ir nei vienas jų už tai nebuvo areštuotas. O kai mūsų Amerikoje socialistai pasisakė prieš karą, tai visa jų vadovybė buvo sugrūsta dešimčiai metų kalėjimui.

— Tai tu nori pasakyti, kad Vokietijoje buvo daugiau laisvės, negu Amerikoje?

— Taip iš tikrųjų buvo, tėve.

— Bet neužmiršk, Maiki, Hitleris, kuris sudegino ir patį Reichstagą ir visas socialdemokratų knygas suvertė į laužą.

— Tėve, aš jo neužmiršau. Bet tėvas užmiršti, kad jeigu Amerika nebūtų padėjusi alijantams kazerio Vokietiją sumušti, tai Hitleris nebūtų iškilęs. Nebūtų iškilęs ir bolševizmas. Aš manau, kad nebūtų buvę ir Antrojo Pasaulinio karo, kurį Hitleris su Stalinu užkūrė ir per kurį buvo sunaikinta ir nepriklausoma Lietuva.

— Bet argi Amerika už tai kalta, Maiki? Argi ji norėjo, kad Hitleris iškiltų?

— Aš, tėve, nesakau, kad ji norėjo, bet ji prisidėjo savo pinigais ir žmonėmis paruošti Hitleriui dirvą. Čia ir buvo jos politikos klaida. Bet didžiausia jos klaida, tai jos talka komunizmui, prieš kurį dabar ji turi kariauti ne tikta Vietname, bet ir Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Visur barsto savo žmonių pinigus, papirkdama visokių karaliukus ir diktatorius, kad tik jie nesusidėtų su komunistais. Kiša "užsie-

Popiežius Paulius VI aplankė vaikų darželį Anzio mieste, kuris pavadintas dabartinio Italijos prezidento mirusios žmonos Giuseppinos Saragat vardu. Prezidentas Saragat yra socialistas. Spalio 4 d. popiežius atvyks į Jungtines Tautas ir, manoma, tą patį vakarą grįš į Romą.

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis

nio pagalbą" net Egipto diktatoriui Naseriui, kuris pasakė: "Eikit į peklą su savo pagalba!" Vadinamai "užsienio pagalba" kasmet prezidentas reikalauja bilionų dolerių, kuriuos žmonės verčiami sumokėti mokesčiais. Dėl to, tėve, labai pabrango pragyvenimas.

— Bet nejaugi taip daug mūsų prezidentas tos pagalbos užsieniams išbarsto, kad turėjo net mano kelnės pabrangti?

— Kiek jis išbarsto, jis pats, tėve, neskelbia, tačiau spauda sužino. Štai, "New York Times" rugsėjo 7 d. paskelbė, kad nuo Antrojo Pasaulinio karo Indijai buvo sušerta 5 bilionai ir 900 milijonų dolerių, o Pakistanui — trys bilionai ir 500 milijonų dolerių. Be to, kiekvienam karščiui duoda šimtus tankų ir karo lėktuvų. Dabar tarp Indijos ir Pakistano kilo karas, ir jie Amerikos ginklais naikina vieni kitus. Pietų Vietnamui taip pat skiriami bilionai. Ir kai vienį generolai tenai gauna iš Amerikos tiek pinigų, tai kiti pavydi ir nuolat kelia revoliucijas, beveik kas du mėnesiai vieni kitus išverčia iš valdžios.

— Ale Amerika bagota, Maiki, tai gali ir kitiems duoti.

— Bet tai sunkiai atsiliepi savo žmonėms, tėve. Svetimiems mėtomi bilionai dolerių, o saviem piliečiams nėra žmoniškos pagalbos ligoje. Ir senatvės pensija tokia menka, kad prie dabartinio brangumo jau sunku senam žmogui išsimaitinti. Taigi, kai Amerika tokia tutinga, tai visų pirma turėtų žmoniškai aprūpinti savo piliečius, kurie tuos turtais sukūrė.

— Jes, Maiki, aš su tavim soglepnas, ba ir man pačiam reikėtų kokios nors pensijos. Jeigu seni frontai nesuntinėtų man dovanų, tai neturėčiau už ką nei makorkos pypkei nusipirkti. Ai bečiu!

ARGENTINA

Lietuvio gydytojo S. Babelio išradimas

(E) "Arg. Liet. Balsas" pranešė apie dr. Stasio Babelio išradimą. Apie jį parašė Argentinos dienraštis La Capital, einas Rosario mieste, įdėti United Press pranešimai. Rugsėjo 2 d. apie dr. Babelio išradimą paskelbė Buenos Aires Radio Belgrano.

Pagal spaudos žinias, dr. St. Babelis, lietuvis, priėmęs Argentinos pilietybę, sukryžiuo Pampas kalnų bites su itališkomis, tų bičių įgylimais išgydo liaukemiją (kraujo vėžį). Esą, tuo išradimu susidomėjo viso pasaulio mokslininkai. Informuojama, kad dr. St. Babelis yra pokarinis ateivis, iš Lietuvos atvykęs su žmona ir dviem vaikais. Argentinoje gavo gydytojo teises provincijoje. Jo tėvas dr. Antanas Babelis yra ligoninės direktorium La Maruja mieste. Pampos provincijoje.

Mirė Colon artistė Riliškytė

(E) Rugsėjo 22 d. Buenos Aires staiga mirė teatro Colon artistė, 22 m. amž. Rosa Vanda Riliškytė de O'valle. Riliškytė, gimusi lietuviškoje šeimoje, niekuomet nesisalino lietuvių veiklos.

NORĖJO SUSPROGDINTI

K. MARKSO PAMINKLĄ Londone (Anglijoje) yra palaidotas 1883 m. miręs Karolis Marksas ir ant jo kapo pastatytas paminklas. Šiomis dienomis policijai buvo pranešta, kad rengiamasi tą paminklą susprogdinti. Policija nuvykusi į vietą rado bombą su laikrodiniu prietaisu. Taigi, jeigu tai laiku nebūtų pastebėta, paminklas būtų buvęs išsprogdintas.

Prieš kelerius metus taip pat buvo panašus mėginimas, bet ir jis buvo įspėtas. Chuliganų visur esama.

NAUJAS "DARBININKŲ ČIURLIONIO SAMBŪRIO

BALSO" NUMERIS

V. Vokietijos parlamento rinkimai įvyko rugsėjo 19 d. Ką tik išėjęs iš spaudos "Darbininkų Balsas" tų rinkimų progą išdėjo ilgą J. Glemžos parašytą straipsnį, skirtą Vokietijos socialdemokratų programai aiškinti.

Kaip ir kituose "Darbininkų Balso" numeriuose, taip ir šiame yra str. "Istorijos šviesoje", skirtas buvusiems ginčams tarp JAV lietuvių komunistų ir L. Vabalas-Pruseikos. Ten suminėta, dėl ko L. Vabalas-Pruseika buvo išmestas iš JAV lietuvių komunistų partijos ir vėliau vėl į ją priimtas.

Pavergtoje Lietuvoje yra išleistas L. Vabalas-Pruseikos raštų rinkinys.

"Darbininkų Balso" metinė prenumerata \$1.00.

"Darbininkų Balso" adresas: I Ladbroke Gardens, London, W. II, Gr. Britain.

LENKIJOJE PRAGERTAS

MIESTAS

(E) Pagal statistinius duomenis, 1964 m. viename Lenkijos gyventojui atiteko alkoholinių gėrimų 900 zlotų sumai. Spauda pranešė, kad krašte išgerta tų gėrimų už 27.5 bilionus zlotų. Už tokią sumą, apskaičiuota, e-są galima pastatyti naują miestą su 270 gyvenamųjų blokų.

UŽDARBAI LENKIJOJE

(E) "Zycie Gospodarcze" informuoja, kad Lenkijoje asmenų uždirbančių per mėn. 8,000 zlotų (tai sudaro 111 dol.), yra apie 2,000-3,000. Geriausiai uždirbančiųjų kategorijoje yra aukštųjų mokyklų profesoriai ir inžinerijos - technikos tarnautojai. Tokių priskaitoma iki 20-30%. Apie 10-15% sudaro rašytojai, filminkai, aktoriai ir kt. Nenurodyti kitų uždarbiai. Pagal lenkų statistikos biuletenį, vidutinis mėnesinis dirbančiojo atlyginimas pastarųjų metų pasiekė 1,842 zlotų brutto.

Geri žodynai

Keleivik administracijoje galite gauti šiuos kiekvienam reikalingus žodynus:

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavi-naitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

MONOGRAFIJA

Garsusis Čiurlionio sam-būris, įsteigtas 1940 m. Vilniuje ir šiandien tebeveikia Clevelande, išleidžia savo 25 metų veiklai pavaizduoti ir jai įamžinti gražią monografiją. Iš anksto užsisakiusių organizacijų pavadinimai ir asmenų pavardės bus paskelbtos toje knygoje. Garbės rėmėjai yra tie, kurie moka ne mažiau kaip \$50, rėmėjai — ne mažiau kaip \$25, prenumeratos kaina ne mažiau kaip \$5.

Užsakymus su pinigais prašoma siųsti adresu:

Čiurlionio Ansamblis
10908 Magnolia Drive
Cleveland, Ohio 44106

VOKIETIJA

Lietuvė — viena istorijos rinktinės autorių

(E) V. Vokietijos Fischero leidykla leidžia iliustruotą pasaulio istoriją. Jos numatyta išleisti 34 kišeninio formato knygos. Vienu iš daugelio autorių (jie visų pasaulio kontinentų) yra dr. M. Gimbutienė, šiuo metu profesorė Kalifornijos universitete.

„Keleivis“ - jūsų draugas!

Naujiena

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VLADAS NAGIUS-NA-GEVICIUS, jo gyvenimo ir darbų apžvalga, redagavo dr. Baly Matulionis, labai gražiai išleista, daug paveikslų, 374 psl., kaina \$6.

Knygoje pirmą kartą plačiai aprašytas Karo Muziejus, garsėjęs laisvės kovų paminklais. Okupantas rusas šį muziejų panaikino. Laisvės kovų paminklai dingę.

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutau-pytume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš prenumeratą pasibaigiant, atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje vis mažiau bus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

Ar skaitei šias knygas?

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje Parašė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vokiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kaina \$4.

PALIK AŠARAS MASK-VOJE, Barboros Armonienės atsiminimai iš Sibiro tremties kentėjimų, surašyti Algirdo J. Nasvyčio, 253 psl., kaina \$3.00.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (Juozo Adomaičio-Dėdės Šerno gyvenimo bruožai), parašė Antanas Rūkas, 206 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kalvaitytės-Karvelienės įdomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina. ... \$2.00

SVENTADIENIS UZ MIES-TO, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGĖS IR KAKTU-SAL Julijos Svabutės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai prišta, kaina. ... \$2.59.

KATRYNA, Sally Salmi-nen, garsios švedų rašytojos romanai, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖZYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apytinkę, 130 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI APIE JUO-ZĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiuvienė, 88 psl. kaina \$1.00

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

MURKLYS, A. Giedraus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina \$1.80,

VIENISI MEDŽIAI, romanai, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

NEPRIKLAUSOMĄ LIE-PUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. ... \$5.00

PUZŲ KLUBAS, Antano Tuho 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina.....\$3.50

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

So. Boston 27, Mass.
636 E. Broadway,

MOTERŲ SKYRIUS

ZEMAITE

Sutikai

(Tęsinys)

— Kaip aš paskui jį ėjau, nežinau; tik jautau stipriai suspaustą savo ranką jo delne. Dar eidamas šneka: "Tai protas! Ir kaip tu čia būtimei perbridusi? Jei bent stačiai į aną pasaulį." Pamatęs mano kadagius aure prieškalnė, pats atgal lieptu sugrįžo į šią pusę. Aš pasilikau kaip paklaikusi: širdis man tvaksėjo, kaktą kaito, akys regėjau įsmeigtas jo rudas akis. Žvilgtelėjau atsigręžusi, jau jis — šiame atkraity. Tol veizėjau, kol tik per krūmus jo kepurę mačiau. Nuo to sykiu nebeįdilo jo paveikslas iš galvos ir iš širdies mano... ligi šiandien tebėra giliai įsmigęs... Juozeli, ar atsimeni vilkęs mane per lieptą? — paklausė.

— Kai priminei, rodos, truputį menu, jog tuo perėjimu prie Raubos vieną sykį mergelę parvedžiau. Daug buvo tokių atsitikimų, kol paramtį pataisė: kartą Tytavenų davatką, kitą sykį žydą su kromu pervilkau... O tu man pirmą sykį įstrigai į akį per mėšlavežį dvaro talkoj. Nuo to sykiu, teisybė, dieną naktį stovėjo man akys Zeberių Magdė. O rudenį, kai pagarsino, jog Kumža tave ves, tuomet tai nei ėsti, nei užmigti nebegalėjau, kol tik nuo tavęs neišgavau žodelio.

— Kada tai buvo? Aš pirmiau tave pamilau, Juozeli, tuo pamatymu. Tuomet, kai susitikome čia ant liepto, parėjusi namo, niekaip negalėjau pamiršti to vaikino. "Kas žino, iš kur jis buvo, kas jis toksai, kur nuėjo, ar aš besusitiksiu kuomet su juo?" — tokie mąstymai neišėjo man dieną naktį iš galvos. Po kelių dienų brakšt ir beinaš tas patsai prie mano šeimininko pasiskolinti piuklo: sumišo mano verpalas, ratelis pašėlo, siūlas nutrūko, snūras nukrito, tekiniukas ėmė priešingai suktis. Čiupinėjuosi, taisausi... burna kaista kaip liepsna! Vičvienaitį kartelį tepažvelgiau, bet jis to nematė. Kai išėjo, šeimininkė sako: "Padorų vaikina nusišmėdęs Rauba." — "Anoks ten padorumas, — pridėjo Janikė, — akys tokios rudos." Aš tuo tarpu pasilenkiau pakojų pasitaisyti. Po to, kur tik teko jį pasitikti ar susnekti, be galo nedrįsau — nežinau dėl ko. O jo žodelis kiekvienas smego man į širdį, veidas gulėjo įsimerkęs giliai man akyse.

Tai sakydama, Magdėlė apkabino Juozapo galvą ir bučiavo akis.

— Aš dėl tavęs, Magdėlė, daugiau širdgėjos prityriau, išsiipykau ne sykį, pamatęs tave bešėlstant su kuo. Atsimenu, dvaro talkoj pirmą sykį įsipytrinau į tave. Jonas nutraukė tau skepetėlę, tu jam nleidai kepurę; jis įkibo tave risti, tu nepasiduoti. Iš apmaudo aš važiuodamas su valkiu tyčiomis pataikinau stačiai ant tavo kapsyklės — traskė ir nulaužiau kotą; tu pašokusi capt nulaužta, žvilgt į mane, tik latatai į mišką! Beveizint ir beatsinešanti lažinį kotą; užsimovė šakikę, įkalė su akmeniu ir vėl kapsto. Kad bent pusę žodelio man būtų pasakiusi: ar tu velne, ar tu kas, kam sulaužei ar įdėk kitą? Aš to temeilijau, o ji — nė vamp! Toksai pyktis paėmė... — juokėsi abudu.

— Aš numaniau, jog tu mane erzini, — tarė Magdė. — Tyčiomis nieko nesakiau, atmenu aiškiai. Neveikiai dar tepadrįsau su tavim šnekėtis.

— Kaip ten buvo, taip, by tik dabar gerai, Magdėlė. — Taip man čia gera... — tarė Magdė, prisiglaudusi prie Juozo. — O saulelė visai jau ant laidos. Eikim, sutems mudu.

(Bus daugiau).

Tropikinėje Kolumbijoje

Ketvirtas laiškas
iš Kolumbijos
(Tęsinys)

Girardot

Girardot — turistų ir kurortininkų miestas — 58,000 gyventojų, bet jį gausumo per daug nematyti, todėl ir jis, kaip ir Bogota, atrodo mažesnis. Jame labai daug sodų, akacijos medžių, žydinčių geltonais ir raudonais žiedais. Jis palyginus su Bogota labai švarus.

Tocaremos viešbutis, kuriame sustojome, laikomas pats ištaigingiausias, bet jam reikėtų daugiau švaros,

truputį atnaujinti spalvas, betgi čia įprasta pastatyti gražų pastatą ir jį apleisti. Taip ir šiuo atveju: viešbutis erdvus, gerai suplanuotas, bet reikalingas remonto, kurio greičiausiai nebus, kol pastatas nepradės griūti. Jis atokiau nuo kalno, todėl iš tolo matyti. Iš terasų visos miestas po kojomis. Naktį ypatingai žavus vaizdas.

Naktis buvo šilta, paryčiais pasigirdo visoki tropikinių paukščių balsai.

Diena termometras rodė 35 Celzijaus (arba Farenheito 89) laipsnius pavėsy, mano giminės dejuoja dėl

karščio, o mano žemaitiškai odai tik maloniai šilta, ir klausiu juos, kur tas tropinis klimatas. Jie nepatenkinti, nes į šią kelionę leidosi tik todėl, kad nustebintų mane tropikinių karščių. Bet vis dėlto tarp 2 ir 5 val ir aš nedrįsau eiti žemyn į miestą. Aiškiai jauti negailestingą tropikinę saulę, todėl pasukau į baseiną, kuris čia tikrai gerai įrengtas: didelis, švarus, apsodintas grakščiomis palmėmis, naktį apšviestas, galima maudytis per visą naktį. Aplinkui sode narveliuose laksto beždžionės, karkia savotiškais balsais įvairiaspalvės papugos, tarp vasarotojų vaikščioja tingūs ir išdidūs povai, kartais palikdami ant tako puikią plunksną ir dar ką...

Miestas apsnūdęs, tik kavinės ant šaligatvių atviros, visą laiką pilnos vietinių vyrų ir turistų. Atrodo, kad tiek Bogotoje, tiek ir čia gerti alui ar "tintui" laiko turti tik vyrai. Moterys, matyti, dirba arba sėdi namie. Nuotaika atostoginė, viskas apsnūdęs, ramu, aktingumas pasireiškia tik kavinėse juo labiau, kad tai šeštadienio popietė.

Noriu gauti atviruką su Girardot vaizdais — nėra. Visur tai pati Bogota su tais pačiais vaizdais.

Matai geros organizacijos ir planavimo trūkumą. Tas būdinga dideliuose ir mažuose užsimojimuose. Neišplanuojama iki galo, o jei iš-

planuojama, tai neįvykdoma iki galo.

Grįžome iš Girardot automobilu visai kitu keliu. Teko iš 1,070 pėdų pakilti į 8,660 pėdų aukštį. Kuo aukščiau, tuo šalčiau. Kelias vingiuoja kaip gyvatė. Iš vieno šono uola, o iš antro bedugnė, kas 5 minutės staugus posūkis. Prie pavojingų vietų Mergelės Marijos stovyklės. Maldingai keliautojai, prieš prasidedant pavojingiausiame keliui, persižegnoja, o kartais išlipa ir pasimeldžia, uždega žvakutę. Prie staigių posūkių matyti kryželiai su vardais. Tai prisiminti tiems, kurie čia važiuodami žuvo.

Kelias palyginti geras, meksfaluotas, bet iš bedugnių pusės visai neapsaugotas.

Nepaprastai puikūs, mąjstotški vaizdai, kol esi ant kelio, o ne bedugnėje.

Masinos lenkia viena kitą labai gražiai, nors kelias ir siauras, vos dviem masinoms. Mat, visi čia įpratę prie tokių vingiuotų kelių, o gal būti ir prie bedugnių.

Kolumbia labai įvairi savo klimatu, gamtovaizdžiu ir augmenija. Deja, aš šį kartą nespėjau pamatyti visų jos įvairumų, nes atostogos baigiasi, jau reikia ruoštis kelionei atgal į JAV, kurios namai visai nepastebint pasidarė nors ir ne gimtieji, bet vis dėlto labai malonūs namai.

L. Janušienė
(Bus daugiau).

Šių metų "Miss America" Vonda Kay Van Dyke uždeda karūną ant kitų metų "karalienės" Deborah Irene Bryant iš Overland Park, Kan., galvos

Benediktas Rutkūnas

JAUNYSTĖ

Sėski, sesule,
į žirgą ristą —
tencia tolin
tarsi jaunystę!

Jai tik žvaigždynai
erdvėse mirga.
Jinai lakesnė
už eiklų žirgą.

Zaibus ji skelia
nevilties naktį.
Ir jai negali
žemės pakaktį.

Ir ji negali
niekad sustoti —
veržias į priekį
drąsi, besotė —

Lavonus dvasios
kelia iš karsto;
tyrulus rožių
žiedais nubarsto —

Sėski, sesule,
į žirgą ristą —
tencia mudu
tarsi jaunystę!

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Ar negalėtumėt patarti per "Keleivį", kas man daryti su savo tikro brolio turto. Jisai mirė 1959 m. gruodžio mėn. 5 d. ir paliko turto apie 9 tūkstančius dolerių. Jisai paliko testamentą (will), išskirstęs savo turtą Lietuvoje gyvenantiems savo giminėms. Tas testamentas pasiliko visai svetimam žmogui. Tas žmogus paskui numirė ir tą testamentą paliko savo dukteriai. Tas testamentas paduotas advokatai, jau šešeri metai, o tas advokatas nieko nedaro. Brolis buvo vedęs, o jo pati pasiliko Lietuvoje. Brolis pačiai užrašė tik 2 šimtus dolerių, tai advokatas sako: rašykite pačiai laišką ir prašykite, kad ji atsiųstų laišką, kad ji visai nesutinka su tokiu palikimu. Mes parašėm laišką, o ta moteris atrašė, kad ji visai nenori sau galvą kvaršinti dėl tokio palikimo. Tai taip ir stovi visi reikalai, o advokatas nieko nedaro.

Ar aš negalėčiau tu pinigų gauti, kaip mano brolio? Jei aš galėčiau tu savo brolio pinigų gauti, aš pasiųsčiau siuntinį savo giminėms Lietuvoje. Prašau patarti, ka mums reikia daryti tokiu atsitikimu.

A. E.

Illinois

Aktorė Dorothy Dandridge, kuri nuoga rasta negyva savo buto maudyklėje Hollywoode.

GERA NUOMONĖ
APIE ŽMONAS

Sveikas ir linksmas 67 m. amžiaus persas Ali Zuhurian, kuris turi 157 žmonas ir suguloves, šitaip atsiliepė apie žmonas:

"Žmona gali padvigubinti vyro amžių su sąlyga, jei nėra uošvienės."

"KELEIVIO" SUKAKTUVINIO BANKETO DALYVIŲ BENDRĄ NUOTRAUKĄ GALIMA GAUTI "KELEIVIO" ADMINISTRACIJOJE UŽ \$2.00.

Atsakymas

Jei žmogus palieka testamentą, tai jo turtas gali tėti tik tiems asmenims, kurie yra numatyti ir nurodyti testamente. Žmogus, kuris turi vaikų, gali savo turtą palikti svetimiems, o ne savo vaikams, jei jis to nori. Vienintelis asmuo, kurio testamentą sudaręs asmuo negali nusikrauti, yra jo žmona. Jo žmona, jeigu ji nėra patenkinta jai paliktu turtu, gali kreiptis į teismą ir reikalauti jai priklausiančios dalies (statutory share). Jei net žmogus savo testamente aiškiai nepasako, kad jis nenori palikti savo žmonai turto, tai reikalo nekeičia. Ji vistiek gaus savo dalį. Tačiau kitus savo gimes, net

vaikus, žmogus gali nusikrauti ir nieko. Tu jam nepadarysi. Tamstos atveju, Tamstos brolienė atsisako reikalauti jai priklausiančios dalies, tad šis reikalas atpuola.

Testamento vykdytoju galima paskirti ką tik nori. Nėra tokio įstatymo, kuris numato, kad vykdytoju tik giminė gali būti paskirtas. Kai mirė Tamstos brolio testamentas vykdytojas, teismas, matyti, paskyrė jo dukterį vykdytoja (successor). Tokie reikalai nesidaro be teismo, ir vykdytojas paprastai turi pristatyti garantiją (bond), kad jis atliks savo pareigas sąžiningai. Taip nėra, kad testamentas vykdytojas mirdamas galėtų palikti "testamento vykdymą" savo giminėms. Tai nėra jokis palikimas.

Jei testamentas numatė, kad testamentas vykdytojas turi siųsti siuntinius į Lietuvą testamente minimiems asmenims, tada tie siuntiniai galės būti siunčiami. Jei tai nebuvo testamente numatyta, tada greičiausiai teismas "užšaldys" paliktus pinigus neribotam laikui, kol reikalai pasikeis Lietuvoje. Dabar Tamsta nieko negalės padaryti. Taip testamentas buvo sudarytas, taip turės būti.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

- DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvių socialdemokratų raštai 40 metų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25 Cent
- SVILGENTIS I PRAVIL. X. Žuokis domis atsiminimai. 477 psl. kaita 25 Cent
- DIENOJANT "Knygneit karalienę" suvėns Kipro Bielinio idonit atsiminimai 464 psl. kaina 25 Cent
- 1905 METAI. Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis. 602 puslapis. Kaina 25 Cent
- LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. surinko ir suredavo Jonas Balys. 472 dainos su gaidėmis. Amerikalai dainos lietuvių dainas turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviams ir amerikiečiams. 144 psl. kaina 25 Cent
- SOCIALIZMAS IR DEVIČIJA. o. raišė E. Vandervelde. vertė V. n. n. Kaina 25 Cent
- MARIJABOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TAUGHT M. Inkle. geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliškai kalbančiam. 141 psl., kaina 25 Cent
- ZEMAITES RASTAI. Garsiosios atsiminimų knygos, kuriose met Amerikoje, parašyti vaizdžiai ir rašytojos paveikslai. 128 puslapis. Kaina 50 Cent
- TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blomas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25 Cent
- JUOZAS STALINAS, arba kuo Kaukazo špionas buvo pasidavęs Rusijos diktatoriui. Kaina 25 Cent
- LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galsnė, didelis knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina 25 Cent
- TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatoria faktų šviesoje. Trumpas bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijos. 96 psl. Kaina 25 Cent
- SENŲS LIETUVIŲ PINIGAI nuo seniausios laikų iki Lietuvos nepriklausomybės galo 1795 metais. Parašė Jonas Karys, daugybė paveikslų. 296 psl., geras popierius. Kaina 25 Cent
- ALTORIŲ ESEI. V. Pušino-Miloslavskio romanas trijų dalių. Visos trys dalys tritose į vieno Autorius, pats buvo kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris šelėdžio kunigystės dėl moterystės knyga, kiti viršai, 661 puslapis. Kaina 25 Cent
- NAUJA VALGIŲ KNYGA, parašė M. Micheloniene, 250 įvairių lietuvių ir kitų tautų valgių receptų. 132 puslapiai, kaina 25 Cent
- NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 256 psl. geras popierius. Kaina 25 Cent
- SLAUKOJU TAKELIU. K. R. Kriščiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 178 psl., kaina 25 Cent
- SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keičiasi. Kaina 25 Cent
- DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams apsausti. Kaina 25 Cent

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

639 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

V. Krėvės būdingi bruožai

Vincas Krėvė-Mickevičius, žymiausias mūsų literatūros klasikas, gimė 1882 m. gražiam Drūkijos krašte netoli istorinės Merkinės, kurios garbingą praeitį jis taip vaizdingai ir romantiškai aprašė savo "Dainavos šalies senų žmonių padavimuose".

Mirė tremtinio kelyje 1954 metais čia Amerikoje, netoli Philadelphiajos.

V. Krėvės kūryba labai šakota ir plati, atsiremianti į romantinę tautos senovę bei tautosaką. Tačiau drauge ji ir tampa susiriusi su realaus gyvenimo kasdienybe. V. Krėvė, būdamas labai jautrus grožiui, šio grožio siekė ir savo veikalų kalboje ir vaizduojamame žmoguje.

Gausi žmonių galerija žvelgia į skaitytoją iš Krė-

vės raštų. Ir, tur būt, nė vienas mūsų rašytojas nebus davęs tiek personažų, pastoviai įėjusių į mūsų literatūrą, kaip V. Krėvė. Čia ir kaimo išminčius Vainoras, ir senasis skerdžius Lapinas, ir mažasis Antanukas, ir didžiosios meilės pavergtas Gilšės bernelis, ir niūrusis kunigaikštis Skirgaila, ir audringasis Šarūnas, ir kiti.

Labiausiai tačiau Krėvė yra pamėgęs didžias asmenybes — kieto ryžto ir audringos, maištingos dvasios, niekam nenusilenkiančias. Pasirinkęs kurį lemiamai svarbią gadybę, kada tauta buvo patekusi kryžkelėn, jis išrinka tas epochines problemas, kurios visu sunkumu griūna ant jo didvyrio pečių. Ir čia Krėvė parodo, kaip tos nepakeliamai sunkios istorinės naštos aki-vaizdoje iškyla jo personažų dvasinė galybė, suspindėdama tragišku didingumu.

Tokie yra Šarūnas, Skirgaila, Dangaus ir žemės sūnų Herodas.

(Is L. E. XIII tom. psl.78)

Krėvės raštų kalba yra nuostabiai skambanti, įvairi, išpuosla Dainavos krašto tautosakišku stiliumi.

Šių Vinco Krėvės veikalų ištraukas New Yorko Lietuvių Teatras rugsėjo 26 d. vaidins Lietuvių Piliečių Drjos auditorijoje.

J. V. Sūdavas

Dail. Juozo Bagdono paroda

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 18 d. Tautinės S-gos namuose (484 Fourth St., So. Bostone) buvo atidaryta dailininko Juozo Bagdono kūrinių paroda.

Į parodos atidarymą, o tuo pačiu ir į Kultūrinių Subatvakarių naują sesoną pradžia susirinko labai daug publikos, kuri vos sutilpo viršutinėje salėje. Jos tarpe buvo ir nemaža jaunimo — studentijos.

Parodos atidaromąjį žodį tarė poetas Stasys Santvyras, dail. J. Bagdoną pasveikindamas ir jį pristatydamas gausiai susirinkusiems bostoniečiams.

Dail. J. Bagdoną Bostonas pažįsta jau iš anksčiau čia buvusios parodos, kada daug kas įsigijo jo abstraktinės kūrybos paveikslų. Jo darbai ir šį kartą užpildė abi Tautinės S-gos namų sales ir patraukia visų dėmesį.

Žiūrovų įspūdžiui, tai lyg mūsų sprogtancio pasaulio ir lūžtančios bei besikeičiančios žmogaus minties ir dvasios išraiška, apsiereikianti jo kūrinių nepaprastu formų ir spalvų įvairumu. Jo meną reikia kiekvienam pačiam pamatyti.

Šia proga dail. J. Bagdonas skaitė ir paskaitą, siekdamas nuvesti istorijos bėgy žmogaus esteninio skonio vystymąsi, naujų meno srovių atsiradimą ir to priežastis. Jis pabaigoj sustojo prie šiandien daug ginčų keliančio abstrakcinio meno, kuriame suprastai, autoriaus nuomone, reikia intelektualinio

Gen. Wessing y Wessing (dešinėje), kurį laikinoji Dominikonų vyriausybė ištrėmė į Miami, paskirdama jį ten generaliniu konsulu. Generalas sako, kad jo ištrėmimas yra komunistų laimėjimas.

pasiruošimo, daug vidinės kultūros. Po paskaitos buvo paklausimų, į kuriuos prelegentas atsakinėjo.

Jau atidarymo vakarą nupirktą keletą paveikslų. Paroda darbo dienomis lankoma vakarais nuo 7 iki 10 val., šeštadienį, rugsėjo 25 d. nuo 11 iki 2 ir nuo 6 iki 10 val. vak., ir paskutinę dieną, sekmadienį, rugsėjo 26 d. nuo 11 iki 2 val. popiet ir nuo 6 iki 8 val. vakaro, kada bus parodos uždarymas.

Padėka

Mūsų šeima ištikus skaudžiausiai nelaimėi — tragiškai žuvus mūsų mylimajai Audrutei — esame susilaukę iš lietuviškosios visuomenės giliausios užuojautos, bičiuliškos pagalbos sunkiose dienose ir gyvo suraminimo žodžio.

Mes karštai dėkojame mūsų brangios Audrutei šermenys ir laidotuvių dalyvavusiems ir pamaldas laikiusiems kunigams, visiems jį į amžino poilsio vietą palaidėjusiems tautiečiams, visiems mus aplankiusiems, ištiesusiems draugišką ranką ir mus pagodušius, o taip pat ir graboriui už patarnavimus liūdną įvykių metu.

Mes visada Jus visus atsiminsime su meile ir gilaus dėkingumo jausmu.

Dar kartą ačiū visiems.

Veronika, Boleslovas ir Darius Lapinskai

Bolfo vajas

Bolfo skyrius vykdo pinigų vaju. Aukos prašoma įteikti sekr. J. Vaičiūčiui (327 Broadway, So. Bostone) arba išd. A. Baikai (883 Broadway, So. Bostone).

Pagerbė A. Kropienė ir J. Gudeliene

Rugsėjo 19 d. Sandaros Moterų Klubas iškėlė šaunią puotą dviem nusipelnusioms narėms — A. Kropienei ir J. Gudelienei. Sandaros salė negalėjo sutalpinti visų norėjusių joje dalyvauti. Puotai vadovavo J. Keslerienė, sveikino K. Namaksienė, J. Kasmauskas, B. Bajerčius, J. Lekys, S. Jokubauskas, J. Tuinila, A. Andriulionis (savo ir J. Sondos vardu), Piragienė, Vasiliauskiene iš Norwoodo, Vaičiaitienė, A. Vakauzienė ir P. Kesleris (raštu).

Dovanų įteikė Sandaros Moterų Klubas ir A. Andriulionis.

Padidėjo dr. J. Navicko šeima

Dr. Juozas ir Aldona Navickai šiomis dienomis susilaukė gražaus naujo jaunos šeimos nario — sūnelio.

Sveikiname!

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 26 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos 3-jo aukšto salėje Vinco Krėvės veikalų vaidinimas, kurį rengia ALTS-gos skyrius.

Spalio 2 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Bostono Lietuvių Skautų Tėvų Komiteto pobūvis.

Spalio 3 d. Bolfo banketas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

Spalio 9-11 dienomis JAV Inž. ir Architektų S-gos suvažiavimas, posėdžiai Tautinės S-gos namuose, o banketas spalio 9 d. Dorchester Plaza.

Spalio 10 d. Laisvės Varpų koncertas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

Lapkričio 7 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Pabaltiečių Dr-jos banketas.

Gruodžio 3 d. 8:30 val. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas Antano Šmetonos koncertas.

Vasario 13 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Minkų radijo talentų popietė ir N. Anglijos gražuolės balius.

Kovo 25 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas estės mezzosoprano Irene Loosberg koncertas.

Balandžio 1 d. 8:30 val. vak. Jordan Hall Pabaltiečių Dr-jos rengiamas latvio baritonas Janis Klavins koncertas.

Išrašykite KELEIVĮ savo draugam

APRŪPINKITE SAVO ARTIMUOSIUS IR GIMINES

žiemai ir Naujųjų Metų šventėms maistu, delikatesais, vynu — BE PRIEKAISTŲ SKONIUI IR RŪSIMI, — BE PRIEKAISTŲ KAINA. — GAUSUS ĮVAIRUS PASIRINKIMAS (miltai, ryžiai, cukrus, kruopos, sviestas, dešros, arbata, kava, kakao, medus ir kita).

Aplankykite mūsų parodos salę, išsirinkite, atžymėkite dovanas savo giminėms. Pradedant automobiliais iki pūkinų Orenburgo šalikų, vilnonių medžiagų ir kita. Daugeliui prekių kainos sumažintos.

Užsakykite **kelialapius** pabuvoti 12 ką dienų poilsio namuose Kaukaze, Kryme, Rygos pajūryje ir prie Maskvos.

REIKALAUKITE MŪSŲ ILLUSTRUOTŲ KATALOGŲ

PODAROGIFTS, Inc.

220 Park Avenue South, New York, 10003

Telefonas 228-9547

VEIKIANČIU SUSITARIMU SU FIRMOMIS,

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, Inc.,

CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.,

GRAMERCY SHIPPING CORP.,

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. (visi skyriai)

mūsų įgalios priimti užsakymus sovietų gamybos produktų dovanoms, o taip pat priimti rezervacijas **KELIAPILAPIAMS** į kurortus - sanatorijas **SOVIETŲ SĄJUNGOJE**.

DOVANOS

už naujus skaitytojus

"KELEIVIO" 60 M. SUKAKTIES PROGA SURADUSIAM

VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KELEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMYN 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IS ŠIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".

K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTIEJI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI Veltui BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSTIPRINTI "KELEIVĮ". KAD JIS GALĖTŲ DRĄSAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DESIMTĮ ĮŽENGĘS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

Lietuvių patriotų organizacija gyvuoja nuo 1886 metų ir jau atšventė savo DEIMANTINĮ JUBILJŲ. SLA didžiausia ir turtingiausia fraternalinė organizacija Lietuvių tarpe turi daugiausia narių ir vaiko didžiausią kapitalą. Samoningas Lietuvos NEIŠEIKO ŽITŲ APDRAUDOS, bet stoja nariu į SLA, nes žino: 1) kad SLA apdraus gerą, gerąsias neras, 2) SLA apdraudą pigi, nes savitarpinės pagalbos pagrindu veidamas SUSIVIENIJIMAS pelno neieško, o stengiasi savo nariams teikti visokeriopą pagalbą ir frateralinę globą, 3) SLA apdraudą yra saugi, nes paremta dideliais rezervais. SLA DUODA GYVYBES APDRAUDĄ nuo \$100.00 iki \$10,000.00. SLA Taupomosios apdraudos svarbios jaunimui ir šeimos apsaugai nuo netikėtų sunkumų. SLA akcidentalinė apdraudą reikalinga šiais laikais kiekvienam. SLA Nagoje pašalina tuo svarbi, kad ligos atveju narys ją gauna pats. SLA galima gauti apdraudą nuo gimimo dienos iki giles senatvės. SLA kuopos yra žymėnės lietuvų kolonijose, jos teikia žinias apie apdraudas ir įstojimo sąlygas. Kas nori platesnių informacijų tegu rašo į SLA Centrą: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 West 30th Street New York 1, N. Y.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Seniausia, turinti 35-kerių metų patyrimą ir stažą siuntinių reikaluose firma GLOBE PARCEL SERVICE, Inc., praneša savo klientams ir suinteresuotiems asmenims: atidarytas prie Podarogiffts, Inc., salės parodų centrinis skyrius New Yorko mūsų firmos

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. CENTRINĖ ĮSTAIGA

220 PARK AVENUE, SOUTH, NEW YORK, TEL. 982-8410 priimami pašto siuntiniai su siuntėjo daiktais, medžiagomis ir prekėmis.

PRISTATYMAS LAIKU GARANTUOTAS. — VISI SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI. PRIIMTI SIUNTINIAI PER 24 VALANDAS PRISTATOMI Į PASTĄ SU ATITINKAMU PAKVITAVIMU.

Įteikdami mums siuntinį, pasinaudokite proga aplankyti PODAROGIFTS, Inc., parodų salę ir susipažinti su sovietų gamybos dirbiniais, prekėmis ir įteikti Jūsų užsakymą NAUJŲJŲ METŲ švenčių dovanoms savo giminėms.

Įstaiga atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. Šeštadieniais ir šventadieniais iki 3 val. dienos. Ketvirtadieniais iki 8:30 val. vakaro.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiurkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpni jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško talkininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems giminaičiams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Ieškau moters, gali būti ir su vaikais. Turiu namus, automobilį.

J. Zagaras, 4927 W. Commerce St., San Antonio, Tex.

Ieškau pensininko, kuriam nusibodo vienas gyventi. Prašau atsilipti adres:

P.O. Box 453

Worcester, New York, 12197

Jieskojimai

Ieškau pusbrolių ir pusseserių Jono ir Juozapo, Onos ir Ursulės, Adomo Milius vaikų.

Juos pačius arba apie juos ką žinančius prašau pranešti šiuo adresu:

K. Miller, 1898 W. 5th St.

Dunelen, N. J.

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMUI

DABAR

Siųskite pinigų į USSR

Tegul Jūsų mylimieji patys pasirenka.

PILNAI GARANTUOTA

CURI BANK DEPARTAMENTO

LEIDIMA IR

APDRAUSTA IKI \$20,000.00

Mūsų firma yra VIENINTELĖ,

kuri visada siuntėjui prisiūnia

gavėjo pasirašytą KVITĄ

PRISTATOMA PER 2 SAVAITES

JOKIU ATSKAITŲ

Vertė: 9 rubliai už \$10

Persiuntimas: iki \$30.00—\$2.75

per \$30.—10%

GRAMERCY SHIPPING INC.

744 Broad Street

Newark, N. J.

Katalogų prašykite angliškai arba

lietuviškai.

GRAMERCY SHIPPING Co.

118 E. 28 St., New York 16, N.Y.

Tel. MU 9-0598

Isteigta 1946 m.

Atidaryta: kasdien 9—5:30.

Šeštadieniais 9—12:30

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

Vietinės žinios

VINCO KRĖVĖS KŪRINIŲ VAIDINIMAS

Ivyks š. m. rugsejo 26 d. (sekmadienį) 3 val. popiet
So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos auditorijoje
NEW YORKO LIETUVIŲ TEATRAS
vaidins

ISTRAUKAS IS "DANGAUS IR ŽEMĖS SŪNŲ".
"ŠARŪNO" IR "RAGANIAUS"

Vaidina:

VINCE JONUSKAITE (viešnia), ELVIRA OSLAPIENĖ,
VYTAUTAS ABROMAITIS, LEONAS KARMAZINAS,
EDVARDAS LIOGYS, VYTAUTAS VALUKAS IR
KAZYS VASILIAUSKAS

Režisūra VYTAUTO VALIUKO
Scenovaizdis dail. A. ELSKAUS
Administracija K. VASILIAUSKO

Rengėjai visų maloniai kviečia atsilankyti ir
pasigrožėti žymiausio mūsų literatūros klasiko veika-
lų vaidinimu.

Trans-Atlantic Travel Service

Kelionių biuras, kuris parūpina klientams susisiekimo
bilietus, užsako viešbučius, padeda sutvarkyti kelionei
reikalingus dokumentus į visus pasaulio kraštus ir
į Lietuvą.

Kartu yra

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

IR
PODAROGIFTS SKYRIUS

390 West BROADWAY, So. Boston, Mass. 02127.

Tel. AN 8-8764

Siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO. Iš tolimesnių vietų
siuntinius siųskite paštu virš nurodytu mūsų adresu.

IVAIRIAS MEDZIAGAS, ODAS, SKARYTES, MEGZTINIUS IR
KT. GALIMA PIRKTI SAVIAKAINA MŪSŲ ĮSTAIGOJE.

Taip pat priimame užsakymus USSR gaminiams — Podarogifto,
Inc., pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems
radijo ir TV aparatams, skalbimo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui
kitų daiktų. Be to, galite užsakyti kelialapius į kurortus -
sanatorijas su mineraliniais vandenimis ir kitas poilsio ir gydymo
vietas. Podarogifto, Inc., užsakymus priimame paštu ir telefonu.
Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių -
katalogų.

ĮSTAIGA LIETUVISKA, KREIPKITES LIETUVISKAI
VISI SIUNTEJAI ĮSITIKINO, KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽININ-
GIAUSIAI PATARNAUJA IR GREICIAUSIAI PERSIUNČIA
JOSŲ SIUNTINIUS AR UŽSAKYMUS. PERSIUNTIMAS
GARANTUOTAS.

Siuntiniai ir užsakymai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak.,
ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais 8—12 val. d.

Vedėja ALDONA ADOMONIS

TAUPOK DAUG \$ \$ \$ \$ JŲSŲ KURO ISLAIDOSE

Užsakykite pas mus įvesti GARSIŲJ 1965 METŲ
INTERNATIONAL karsto oro AKUONJ

Į ĮRENGIMĄ

JEINA:

95.000 BTU

krosnis

3 kontrolės

Pūtimo vienetas

Filtrai

Nauji vamzdžiai

275 gal. tankas

Elektros ir kitko

įrengimas

SU 20 METŲ

RASYTA

GARANTIJA

\$100.-

NUOLAIDOS

PER LIEPOS IR

RUGPILČIO

MĖNESIUS

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST., DORCHESTER, MASS. 02124

24 valandų patarnavimas

TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Pusvalandžio susirinkimas

Taip greitai baigėsi So.
Bostono Lietuvių Piliečių
Dr-jos paskutinis mėnesinis
susirinkimas, kuris buvo
rugsejo 16 d. Jame pagerbti
šeši mirę nariai ir nė vieno
naujo nepriimta. Iš fin. sek-
retoriaus Druzdžio perskai-
tytos apyskaitos nariai suži-
nojo, kad per rugsejo mėne-
sį pajamų būta \$619 dau-
giau negu išlaidų.

Sekr. Neviera perskaitė
sen. Kennedy. Santonstallo
ir Fulbrighto laiškus, kuriais
jie atsiliepia į draugijos val-
dybos jiems rašytus raštus.
Juose valdyba prašė remti
senatan įneštą rezoliuciją
Pabaltijo laisvės reikalui.

Adv. Young ragino narius
kuo gausiau dalyvauti spalio
17 d. draugijos rengiamame
pokylį jos nariams vetera-
nams pagerbti.

Soks užsienio studentams

Onos Ivaškienės vadovau-
jamas tautinių šokių sambū-
ris spalio 22 d. šoks užsienio
studentų parengime.

Naujas bendradarbis

John Roman, radijo vedė-
jas, pradėjo bendradarbiau-
ti su Vilniaus radiju.

Kaip žinoma, komunisti-
nėje santvarkoje radijas yra
viena iš svarbiausių propa-
gandos priemonių.

Susirinkęs Kultūros Klubas

Rugsėjo 25 d. 7:30 val.
Tarptautinio Instituto patal-
pose (287 Commonwealth
Ave.) bus pirmasis ši rudenį
Bostono Lietuvių Kultū-
ros Klubas susirinkimas, ku-
riame dr. Alfredas Krisiu-
kėnas skaitys paskaitą te-
ma "Atomis karas ir žmo-
nių negalavimai", o solistė
Salomėja Valiukienė iš New
Haveno padainuos kompo-
zitoriaus K. V. Banaičio dai-
nų.

Visi nariai ir jų bičiuliai
kviečiami dalyvauti.

Visi į skautų tėvų vakarą!

Bostono vyrų sektetas at-
liks programą pirmajame
rudens parengime, kuris į-
vyks š. m. spalio mėn. 2 d.
Lietuvių Piliečių Dr-jos 3-jo
aukšto salėje So. Bostone
7:30 val. vakaro.

Mūsų menininkų išpuos-
toje salėje rasite šampano o-
azę ir lietuviško krupniko
barą. Šokiams gros vokiečių
orkestras.

Visa lietuviškoji visuome-
nė yra maloniai kviečiama
atsilankyti į šį Bostono Lie-
tuvų Tėvų ruošiamą vakarą-
koncertą.

Visas pelnas yra skiria-
mas Atlanto Rajono skautų
stovyklavietei įsigyti.

Mirė I. Firevičienė

Rugsėjo 10 d. mirė Ieva
Firevičienė, kuri su savo
prieš kelerius metus mirusiu
vyru Keleivį skaitė nuo 1905
metų. Ji palaidota rugsejo
13 d. Mt. Hope kapinėse.

Velionė paliko sūnų Joną
ir dvi dukteris — Oną ir Ol-
gą, kuriems reiškiamė užuo-
jautą.

Velionė priklausė Lietu-
vių Darbininkų Draugijos
Bostono kuopai.

Mirė E. Mozuraitienė

Sekmadienį, rugsėjo 19 d.
staiga mirė ilgametė "Kelei-
vio" skaitytoja ir rėmėja
Elena Mozuraitienė. Velionė
prieš kurį laiką turėjo šird-
ies smūgį, bet po jo buvo
pasveikusi.

Ramovėnų susirinkimas

Rugsėjo 26 d. 2 val. po-
pietų Lietuvių Pil. Draugijos
So. Bostone mažojoje salėje
įvyks Liet. Veteranų S-gos
"Ramovė" Bostono skyriaus
narių visuotinis susirinkimas
metinės šventės ir kitiems
reikalams aptarti.

Narių dalyvavimas būti-
nas.

Valdyba.

Paduokime pagalbos ranką

Balfo banketas jau čia
pat — spalio 3 d. 5 val. po
pietų So. Bostono Lietuvių
Pil. Dr-jos III aukšto salėje.
Jo globėjas inž. Juozas Va-
sys.

Meninę programą atliks
komp. Juliaus Gaidelio va-
dovaujamas vyrų oktetas ir
Onos Ivaškienės vadovauja-
mi maziukai šokėjai. Šo-
kiams gros Šmito orkestras.

Mieli Bostono lietuviai!
Visi esate kviečiami daly-
vauti ir tuo būdu paremti
Balfą, kuris rūpinasi sušelp-
ti mūsų vargstančius brolius
ir seses visuose kraštuose.

Valdyba

Lietuvos kariuomenės

sukaktis

LV S-gos "Ramovė" Bos-
tono skyrius lapkričio 21 d.
paminės Lietuvos kariuome-
nės 47 metų sukaktį. Si. Bos-
tono Lietuvių Piliečių Dr-jos
didžiojoje salėje.

Smulkesnė programa bus
paskeibta vėliau.

Valdyba

PARDUODAMAS NAMAS

prie Andrew stoties, dvie-
ju butu — 4 ir 6 kambarių,
išremontuotas, kaina nedi-
delė. Skambinti: AN 8-9267

Taupyk pinigus!!!

Pirk
**VILNONES IR KITAS
MEDZIAGAS**
į užsienį siųsti
pas

M. J. Borofsky
30 Harrison Ave., Bostone/
Žemesnės kainos negu
kur kitur!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

IVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus

kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak-

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius,

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

174 Millbury Street

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstai-
ga Worcester, kuri siunčia
siuntinius tiesiog iš Worces-
terio į Lietuvą ir kitas Rusi-
jos valdomas sritis. Čia kal-
bama lietuviškai, patarnau-
jama greitai ir sąžiningai.
Siuntiniai nuveina greitai ir
tvarkingai.

Cia galima gauti įvairia-
sių importuotų ir vietinės
gamybos medžiagų ir kitų
daiktų, tinkamų Lietuvoje,
labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiamė nuo poūio, viso-
kių kitokių ligų ir nuelai-
mių (ugnis, audra ir kt.)...
Visais insurance reikalais
kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje.
Lipdau popierius ir taisau
viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią
medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

925 E. Fourth St.,

So. Boston

Atlieku visus patalynos, remon-
to ir projektavimo darbus iš len-
go ir viduje, gyvenamųjų namų ir
biznio pastatų, pagal Jūsų reika-
lavimą. Šaukite viados iki 9 va-
lando vakaro.

Telefonas AN 8-3630

Televiziją

ir radiją

Tatso Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS

629 E. Sixth Street

South Boston

Tel. AN 8-6645

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakarašis iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo

Programa Naujojo Anglijos

iš stoties WLYN, 1360 ki-

lociklų ir iš stoties FM,

101.7 mc., veikia sekmadie-

niais nuo 1 iki 1:30 val. die-

ną. Perduodama: Vėliausių

pasaulinių žinių santrauka

r komentarus, muzika, dal-

nos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į

Baltic Flc-ists gelių ir dova-

nų krautuvę, 502 E. Broad-

pay, So. Bostone. Telefo-

nas AN 8-0489. Ten gauna-

mas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Sekmadieniais ir šventadieniais

pagal susitarimą

495 Columbia Road

Arti Upham's Corner

Dorchester, Mass.

Tel. AV 2-4026

Dr. J. C. Landzius

(Seymour)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

X RAY

taipgi priima akinis

534 Broadway,

So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 6 p.p.

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:

287 Concord Rd., Billerica, Mass.

TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

Office Tel. AN 8-0948

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popieriaus Sienuose

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams